

«Επανασχεδιασμός κατοικίας στο Νέο Ηράκλειο
Αττικής: Γεφυρώνοντας το εσωτερικό με το
εξωτερικό περιβάλλον»

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΡΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

SCHOOL OF APPLIED ARTS & CULTURE
DEPARTMENT OF INTERIOR ARCHITECTURE

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΣΤΟ ΝΕΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΑΤΤΙΚΗΣ:
ΓΕΦΥΡΩΝΟΝΤΑΣ ΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΜΕ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»**

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

ΣΠΥΡΙΑΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ | ΙΑ20675091

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

ΜΟΙΡΑ ΜΑΡΙΑ

ΑΘΗΝΑ – ΙΟΥΛΙΟΣ 2024

Η παρούσα πτυχιακή εργασία με τίτλο: *«Επανασχεδιασμός κατοικίας στο Νέο Ηράκλειο Αττικής: Γεφυρώνοντας το εσωτερικό με το εξωτερικό περιβάλλον»* εκπονήθηκε από την Σπυρίδη Δέσποινα με ΑΜ: 20675091. Παρουσιάστηκε στις 16/07/2024 Ημέρα Τρίτη και εγκρίθηκε από την τριμελή εξεταστική επιτροπή:

Επιβλέπουσα καθηγήτρια – 1^ο Μέλος εξεταστικής επιτροπής:

ΜΟΙΡΑ ΜΑΡΙΑ

2^ο Μέλος εξεταστικής επιτροπής:

ΜΑΡΘΑ ΛΟΥΚΙΑ

3^ο Μέλος εξεταστικής επιτροπής:

ΜΠΑΡΚΟΥΤΑ ΙΩΑΝΝΑ

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Η κάτωθι υπογεγραμμένη Σπυρίδη Δέσποινα του Λέανδρου με αριθμό μητρώου 20675091 και φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού του Τμήματος Εσωτερικής Αρχιτεκτονικής, δηλώνω υπεύθυνα ότι:

«Είμαι η συγγραφέας της παρούσας πτυχιακής εργασίας και κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται εντός της εργασίας. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου όσο και του Ιδρύματος».

Η δηλούσα

Σπυρίδη Δέσποινα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Αντικείμενο της παρούσας πτυχιακής εργασίας θα αποτελέσει η μελέτη και αναδιαμόρφωση του κτίσματος Βίλλα Στέλλα, στο Νέο Ηράκλειο Αττικής. Η εργασία θα χωριστεί σε δύο βασικά μέρη, την θεωρητική μελέτη και την υλοποίηση της πρότασης. Μάλιστα, έχει ως στόχο την επανάχρηση της κατοικίας και του φυσικού περιβάλλοντος στο οποίο περιλαμβάνεται.

Στο πρώτο μέρος γίνεται μια έρευνα που βασίζεται στην σχέση της κατοικίας με το εξωτερικό περιβάλλον, τους υπαίθριους και ημιυπαίθριους χώρους της. Στο δεύτερο μέρος, ακολουθεί μια ανάλυση της περιοχής του Νέου Ηρακλείου Αττικής, καθώς, επίσης, και του κτιρίου Βίλλα Στέλλα, ενώ στην συνέχεια αναπτύσσεται η σχεδιαστική του πρόταση. Στο πλαίσιο επανασχεδιασμού του κτίσματος θα διερευνηθεί η σχέση μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού χώρου, εμβαθύνοντας στα όρια που αποκτά ο ιδιωτικός (χώρος κατοικίας) με τον δημόσιο χώρο (γειτονία, πόλη).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3	05 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ	27
1 ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ	4	1 ΣΧΕΔΙΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ	28
2 ΣΧΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	5	06 ΔΕΙΦΟΡΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ	36
3 ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ	6	1 ΦΥΤΕΜΕΝΟ ΔΩΜΑ	37
02 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ	7	2 ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΓΚΟΛΑ	38
1 ΜΕΛΕΤΗ ΥΛΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ	8	07 ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ	39
03 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ – ΤΟΠΙΟ	11	08 ΕΠΙΛΟΓΟΣ	86
1 ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ	12	09 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	88
2 ΚΤΙΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ	16		
04 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ	25		

Το περιβάλλον αποτελεί ανέκαθεν ένα από τα κύρια συστατικά για τη βελτίωση και ανάπτυξη της ζωής του ανθρώπου. Αποτελεί μέρος της φυσικής κληρονομιάς που έχει παραχωρήσει η φύση στον άνθρωπο, με σκοπό να ενισχύσει και να αναπτύξει τις αξίες του, ενώ οποιαδήποτε επέμβαση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον έχει ως αποτέλεσμα την αλλοίωση του. Η εξέλιξη της αρχιτεκτονικής δημιουργίας προδιαγράφει τη σχέση μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού περιβάλλοντος. Η παρούσα εργασία θα εμβαθύνει στη σχέση και, συγχρόνως, στην αλληλεπίδραση μεταξύ τοπίου και ανθρώπου. Έχει ως βασικό στόχο να αναζητήσει τους λόγους οι οποίοι ευνοούν την ύπαρξη είτε υπαίθριων είτε ημιυπαίθριων χώρων εντός των κατοικιών, παρουσιάζοντας τους, μάλιστα, ως αναπόσπαστο τμήμα τους. Η ιστορική πορεία του ενδιαμέσου χώρου στην ελληνική αρχιτεκτονική και η διαχρονική εξέλιξή του μαρτυρά τη λειτουργική σημασία του χώρου αυτού στην κατοικία.

01 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

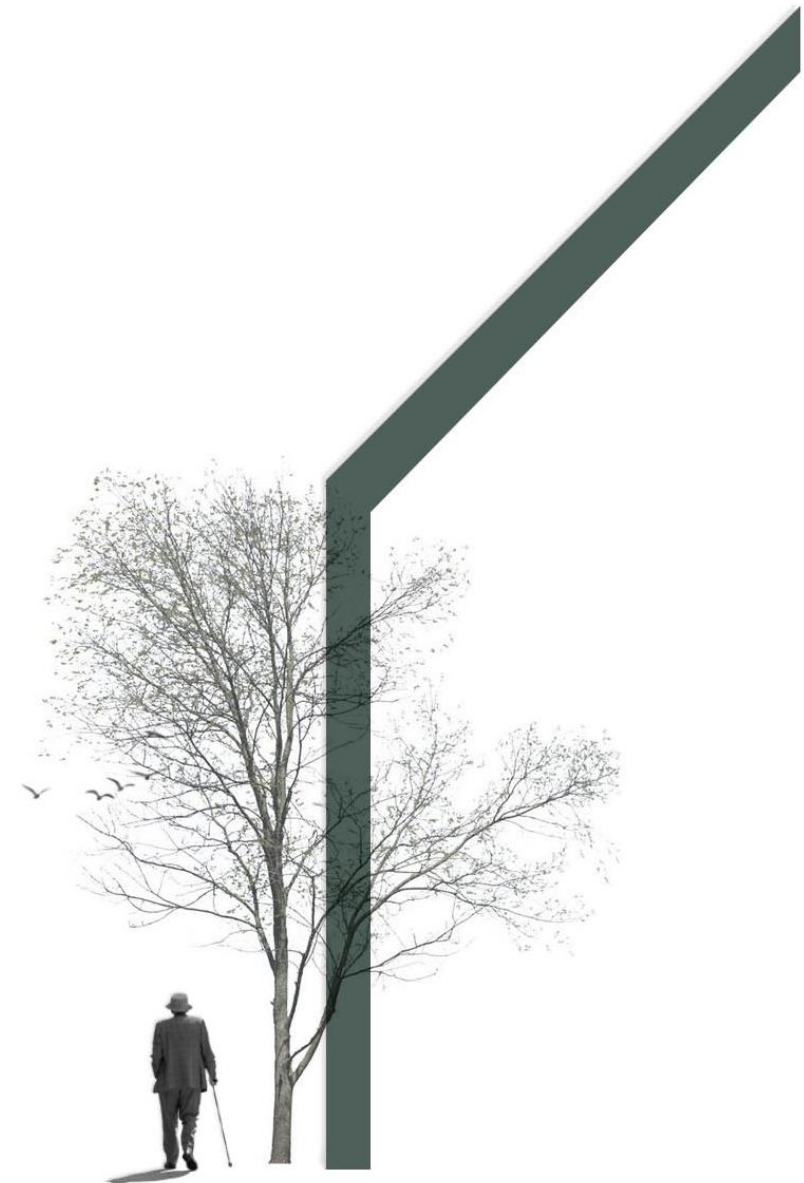
ΕΜΠΕΙΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗΣ

Η κατοικία αποτελεί μια διάχυτη και σύνθετη κατάσταση, η οποία ενσωματώνει μνήμες και εικόνες, επιθυμίες και φόβους, το παρελθόν και το παρόν. Η διαμόρφωση του βιωματικού χώρου της κατοικίας είναι βασισμένη σε νοήματα και αξίες, τα οποία αντανακλώνται από τον ίδιο τον κάτοικο είτε συνειδητά είτε υποσυνείδητα. Η κατοικία αποτελεί έτσι, έναν χώρο τόσο υλικό όσο και πνευματικό (Pallasma, 2022: 130).

Λειτουργεί με τρεις διαφορετικές διαστάσεις: ως ασφαλές καταφύγιο, ως χώρος ικανοποίησης αναγκών και προσωπικής εξέλιξης και ως τόπος προβολής της προσωπικής ταυτότητας. Μάλιστα, η συνολική εμπειρία κατοίκησης σχετίζεται τόσο με την ένταξη του κτιρίου στο περιβάλλον, με τη σύνδεσή του, δηλαδή, με το κλίμα του τόπου, όσο και με την οργάνωση των χώρων, καθώς και με τον τρόπο και τα μέσα κατασκευής. Ο άνθρωπος ταυτίζεται με τον χώρο, τον τόπο και τις στιγμές και αυτές οι διαστάσεις μετατρέπονται σε στοιχεία της ύπαρξής του.

«Η χωρική εμπειρία επιστρέφει σε εμάς, συνεπώς πρόκειται για την εμπειρία του εαυτού μας».

Juhani Pallasma

ΣΧΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ | ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ο τόπος και το κατοικείν αποτελούν δύο έννοιες αλληλένδετες, αφού ο άνθρωπος κατοικεί σε τόπους. Ο άνθρωπος, μάλιστα, ενσωματώνεται και αλληλοεπιδρά με το περιβάλλον γύρω του (Tim Ingold). Το τοπίο που περιβάλλει, ή και περιλαμβάνει, τις κατοικίες αποτελεί τη σύνθετη ιστορική συγκρότηση της κατοικημένης φύσης του ανθρώπου.

Το εξωτερικό περιβάλλον, στο οποίο εντάσσεται η κατοικία, και η παρουσία της φύσης ως μεταβατικού χώρου διαμορφώνουν μια σχέση αλληλοσυμπλήρωσης (Κρικοπούλου, 2020: 41). Μάλιστα, η σχέση μεταξύ του εσωτερικού και του εξωτερικού χώρου της κατοικίας καθορίζει, μέσω των ορίων, και τον βαθμό ιδιωτικότητας που προσφέρει στον χρήστη.

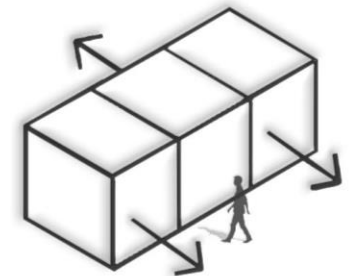
Άρης Κωνσταντινίδης: Η αρχιτεκτονική γεννιέται τόσο από μέσα προς τα έξω, δίνοντας μορφή σε λειτουργίες που έχει ανάγκη ο άνθρωπος, όσο και από έξω προς τα μέσα. Ωστόσο, στις περισσότερες περιπτώσεις, ο άνθρωπος επιδιώκει το σπίτι του να είναι «ανοιχτό», προκειμένου να διεισδύει στο εσωτερικό του η φύση.

ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ | ΗΜΙΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ

Η έννοια της προέκτασης της φύσης στο κατοικήσιμο περιβάλλον έχει ως αποτέλεσμα κατοικίες στις οποίες ο εξωτερικός χώρος αποτελεί μέρος του ίδιου του κτίσματος (Κωνσταντινίδης, 1992). Μάλιστα, η παρουσία υπαίθριων ή ημιυπαίθριων χώρων αποτελούσε πάντα ένα βασικό στοιχείο του ελληνικού σπιτιού. Ο υπαίθριος χώρος θεωρείται μέρος της μεταβατικής ζώνης της κατοικίας. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ώστε να συνδέσει την εσωτερική δομή ενός τόπου με τη δομή του ευρύτερου φυσικού ή ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (Schulz, 2009: 73).

Έτσι, αποτελεί τον συνδετικό κρίκο στην αλυσίδα επανένωσης του ανθρώπου με το φυσικό περιβάλλον. Η ύπαρξη των ενδιάμεσων χώρων υποδηλώνει την ανάγκη των ανθρώπων να κατασκευάζουν κτίσματα εναρμονισμένα με το φυσικό περιβάλλον και τις κλιματικές συνθήκες του τόπου. Το γεγονός αυτό στρέφει τον άνθρωπο προς το εξωτερικό περιβάλλον (Κωνσταντινίδης, 2011: 324).

02 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ

Παρουσιάζονται ανάλογες αρχιτεκτονικές προσεγγίσεις, οι οποίες εκφράζονται με ποικίλους τρόπους, λόγω της διαφορετικής τοποθεσίας, μορφολογίας, καθώς, και των φυσικών στοιχείων που συνθέτουν τον περιβάλλοντα χώρο.

Οι αρχιτέκτονες έχουν μελετήσει κάθε χώρο προκειμένου να αλληλεπιδρά με το τοπίο και, συγχρόνως, να δημιουργεί ποικίλες μορφές κατοίκησης στηριζόμενες στη σχέση εσωτερικού - εξωτερικού περιβάλλοντος. Γενικότερα, επικεντρώνονται στο ενδιάμεσο όριο, καθώς και στον τρόπο με τον οποίο πραγματοποιείται η μετάβαση από τον εσωτερικό κλειστό χώρο στον εξωτερικό ανοιχτό χώρο μιας κατοικίας.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΣΤΗ ΒΑΡΚΙΖΑ | ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΦΑΤΟΥΡΟΣ

Πρόκειται για μια διώροφη κατοικία (1961). Το κτίριο είναι κατασκευασμένο από οπλισμένο σκυρόδεμα και ενοποιείται λόγω του ενιαίου στηθαίου του δώματος. Δεν παρουσιάζεται σαν ένα συμπαγές κτίριο, αλλά, αντιθέτως, δημιουργεί μια στενή σχέση με το εξωτερικό περιβάλλον. Στόχος, άλλωστε, ήταν η δημιουργία ενός έργου για έναν ημιυπαίθριο βίο.

Μάλιστα, για να ενοποιηθεί η μπροστινή πλευρά με τον ακάλυπτο χώρο και να δημιουργηθεί ένας ημιυπαίθριος χώρος, το ισόγειο παρέμεινε χωρίς κτίσματα. Βασικό στοιχείο της ταυτότητας του κτιρίου αποτελεί το ηχητικό περιβάλλον του. Ο ήχος του βαδίσματος του χρήστη, σε συνδυασμό με τον ήχο του νερού που ρέει στον εξωτερικό χώρο, δημιουργούν ένα ιδιαίτερο ηχητικό περιβάλλον. Έτσι, επισημαίνεται η ιδιαίτερη σχέση μεταξύ του κτισμένου χώρου και του φυσικού τόπου.

Ο Φατούρος, μάλιστα, στη συγκεκριμένη κατοικία, εφαρμόζει τη θεωρία του σχετικά με την τάση της σύγχρονης αρχιτεκτονικής να προσδίδει ημιυπαίθριο χαρακτήρα στους κλειστούς χώρους (Φατούρος, 1960: 19).

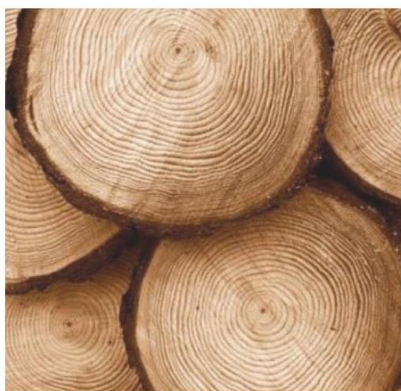
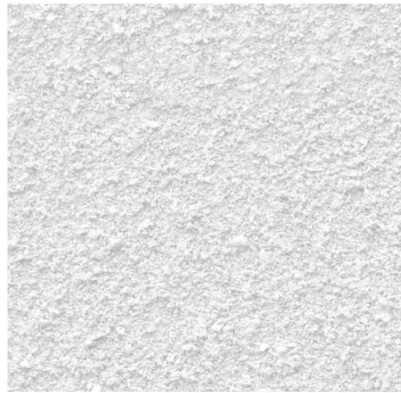
HOUSE N | SOU FUJIMOTO

Η κατοικία αποτελείται από τρία κομμάτια εγκιβωτισμένα το ένα μέσα στο άλλο, με ανομοιόμορφα ανοίγματα. Το πρώτο κομμάτι, δηλαδή το εξωτερικό κέλυφος, καλύπτει όλο το χώρο του οικοπέδου και δημιουργεί εσωτερικά έναν ημιυπαίθριο κήπο. Το δεύτερο τμήμα περικλείει ένα μικρό χώρο, εντός του στεγασμένου εξωτερικού, ενώ το τρίτο τμήμα δημιουργεί ένα μικρότερο εσωτερικό χώρο.

Με αυτόν τον τρόπο, η διαβάθμιση του κτιρίου μπορεί να χαρακτηριστεί ως ένας «φυσικός φράχτης», ο οποίος προσφέρει στους κατοίκους μια ιδιωτική ζώνη. Ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός της κατοικίας αντανακλά, έτσι, τη σπουδαία σχέση μεταξύ κτιρίου και φύσης.

03 ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ - ΤΟΠΟΣ

«Δεν κατοικούμε σε έναν αντικειμενικό κόσμο της ύλης, όπως υποθέτει ο ρεαλισμός του τόπου».

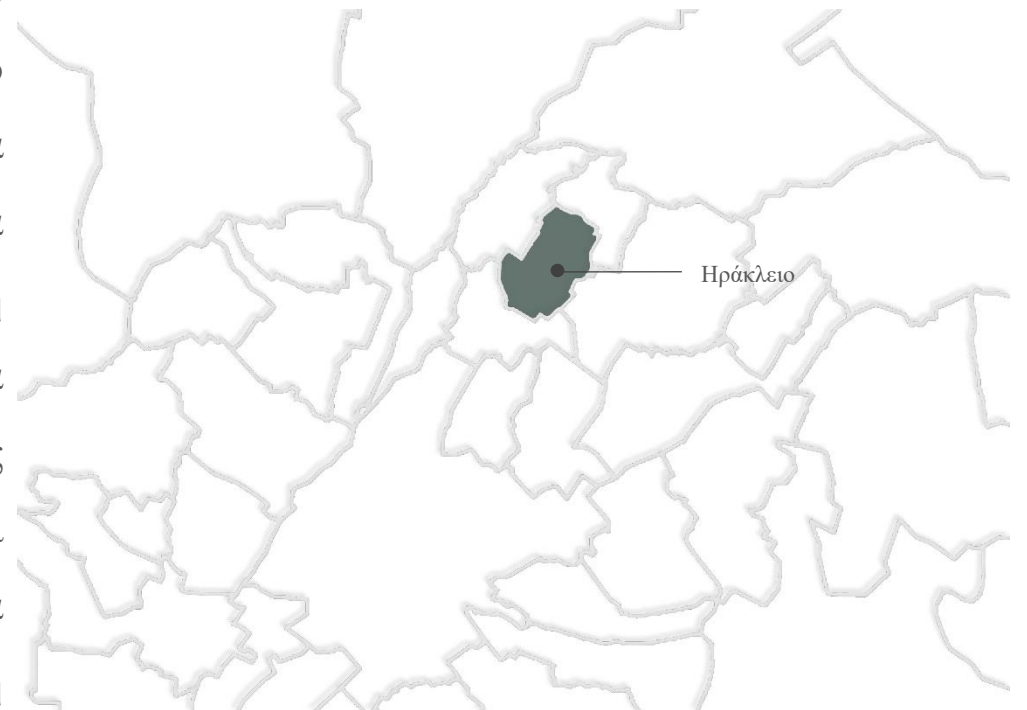
Ο άνθρωπος κατοικεί σε έναν κόσμο πιθανοτήτων, οι οποίες δημιουργούνται μέσα από την ανθρώπινη φαντασία. «Ζούμε σε έναν κόσμο όπου το υλικό, το πνευματικό, το εμπειρικό και το φανταστικό συγχωνεύονται απόλυτα το ένα με το άλλο». Σκοπός, άλλωστε, της αρχιτεκτονικής είναι να παρέχει στον άνθρωπο έναν χώρο κατοίκησης μέσα στον φυσικό χώρο.

Juhani Pallasma

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το Νέο Ηράκλειο Αττικής αποτελεί αστική περιοχή και δήμο του πολεοδομικού συγκροτήματος βορείου τομέα Αθηνών. Περιβάλλεται από τους δήμους Αμαρουσίου, Νέας Ιωνίας, Μεταμόρφωσης και Λυκόβρυσης - Πεύκης.

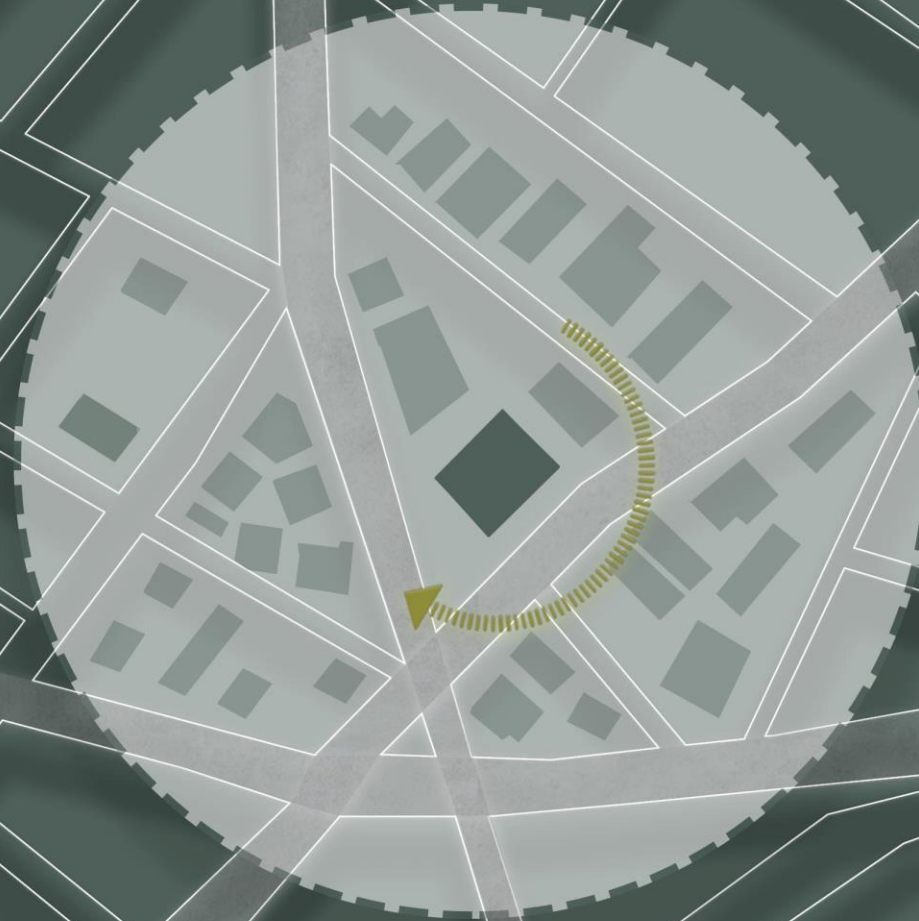
Στην αρχαία Ελλάδα αποτελούσε έναν από τους δήμους του Κλεισθένη με το όνομα Ιφιστιάδαι ή Ηφαιστιάδαι. Στα βόρεια του προαστίου υπήρχε το ιερό (βωμός) του Ηρακλή, από όπου πήρε και το νεότερο όνομά του. Το 1837 χτίστηκε η Στρατιωτική αποικία των Βαυαρών, μισθοφόρων του Όθωνα. Ο Όθωνας εξέδωσε συνολικά τέσσερα διατάγματα, με το πρώτο από αυτά να αποτελεί την επίσημη ονοματοδοσία της περιοχής. Λέγεται ότι οι αυλικοί του Όθωνα μετά από διαταγή του έσφαξαν αρνιά και τα άφησαν σε διάφορα σημεία της Αττικής. Εκεί όπου τα αρνιά θα σάπιζαν αργότερα θεωρούσαν ότι υπήρχε λιγότερη υγρασία και καλύτερο κλίμα. Πράγματι τα αρνιά σάπισαν αργότερα στο Ηράκλειο και έτσι επέλεξαν την συγκεκριμένη περιοχή.

Νέο Ηράκλειο Αττικής
Τοπογραφικό

ΝΕΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ | ΑΤΤΙΚΗΣ
ΚΤΙΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Καταστήματα εστίασης
- Σχολικές εγκαταστάσεις
- Δημόσιο Ωδείο

- Χώροι πρασίνου | Πλατείες

- Κοντινοί δρόμοι κυκλοφορίας | Κίνηση

ΚΤΙΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ

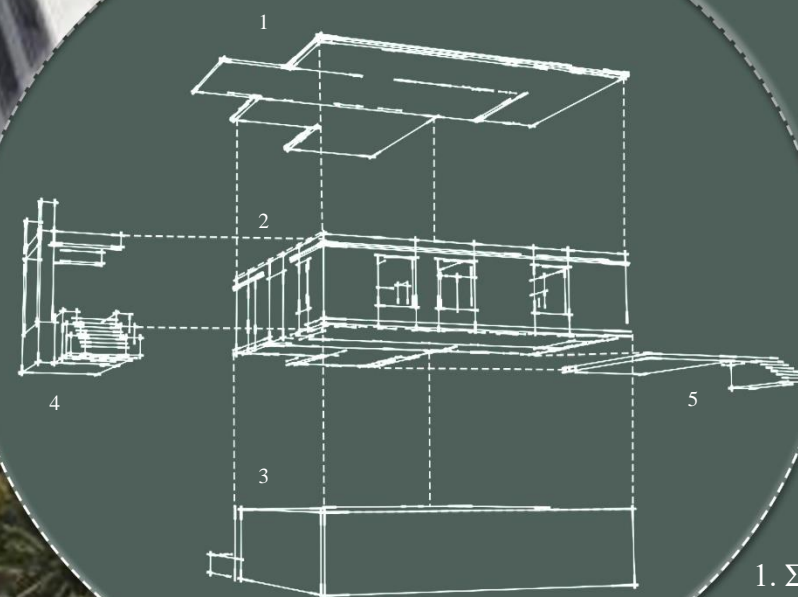
Το υπό μελέτη κτίσμα, «Βίλλα Στέλλα», οικοδομήθηκε στις αρχές του 19^{ου} αιώνα και βρίσκεται στην οδό Γαλήνης και Σοφίας 12, στο Νέο Ηράκλειο Αττικής. Πρόκειται για ένα μονώροφο κτίριο, εκλεκτικιστικού ρυθμού, με υπόγειο και έντονο το στοιχείο φύτευσης στον περιβάλλοντα χώρο. Έως το 1935 η κατοικία άνηκε σε ανώνυμη οικογένεια, τα μέλη της οποίας, μετά τον θάνατο του παιδιού τους, έδωσαν το όνομα του στην βίλλα τους. Έπειτα την ιδιοκτησία ανέλαβε η οικογένεια του Σταύρου και της Μαρίκας Καβούρη. Στις αρχές του 1970 το ζευγάρι απεβίωσε και κληροδότησε την «Βίλλα Στέλλα» στο Δήμο Νέου Ηρακλείου Αττικής. Σήμερα, το κτίσμα έχει μεταμορφωθεί σε ένα σύμβολο πολιτιστικής προβολής.

Η κύρια και ουσιαστική απόφαση στη σχεδιαστική προσέγγιση είναι να επεκταθεί ολόκληρη η αίσθηση του εσωτερικού χώρου προς το εξωτερικό περιβάλλον. Το γεγονός αυτό θα ανατρέψει την αρχική όψη του κτίσματος, καθώς, το ήδη υπάρχον κέλυφος διαθέτει ασαφή χαρακτηριστικά νεοκλασικισμού και πρόσθετες αρχιτεκτονικές λεπτομέρειες ποικίλων ιστορικών ρευμάτων τα οποία δεν υπήρχαν στην αρχική του κατασκευή, αλλά προστέθηκαν με την πάροδο του χρόνου.

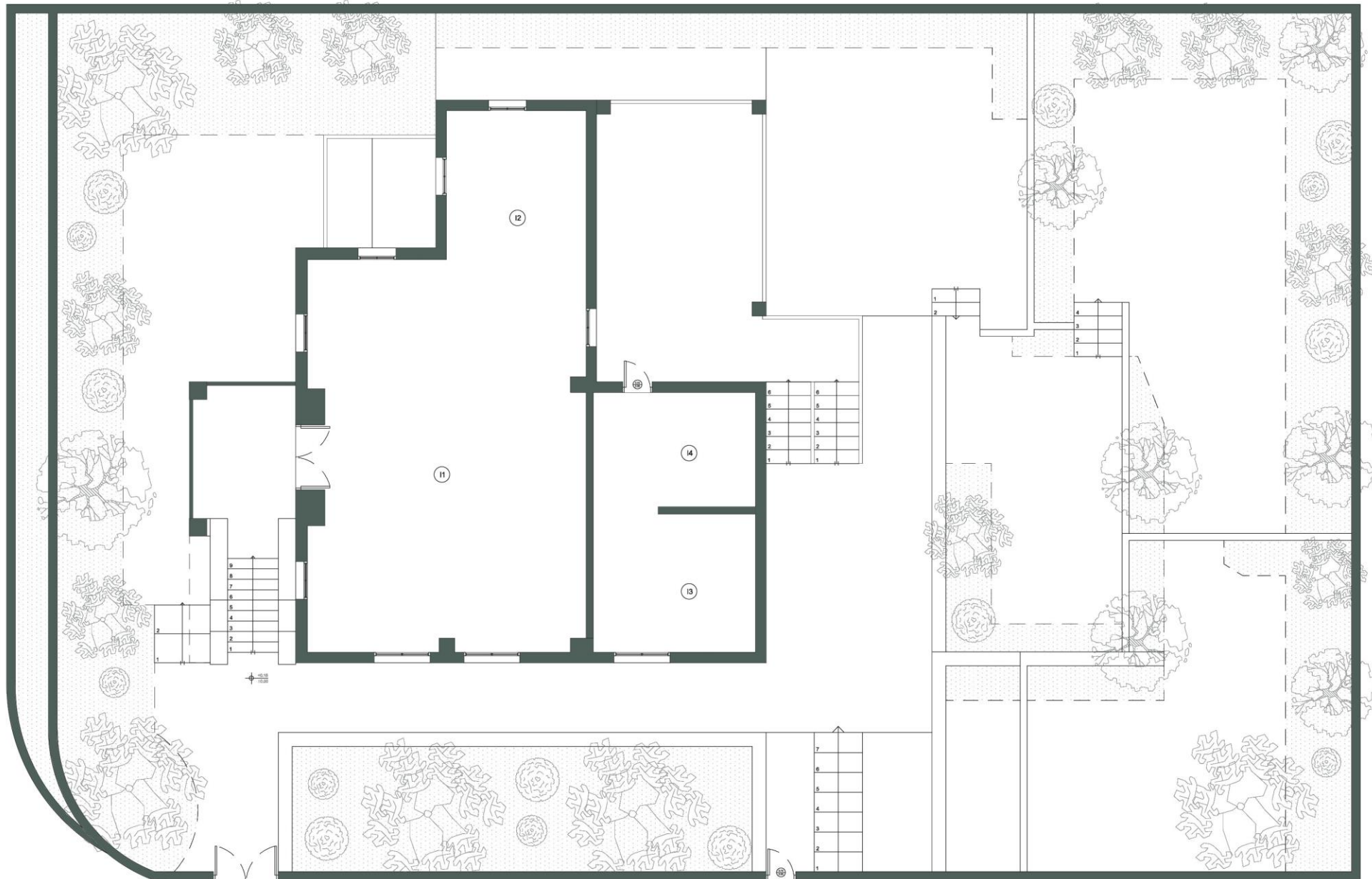

Πανοραμική φωτογραφία κτιρίου «Βίλλα Στέλλα» |
tasosbmd

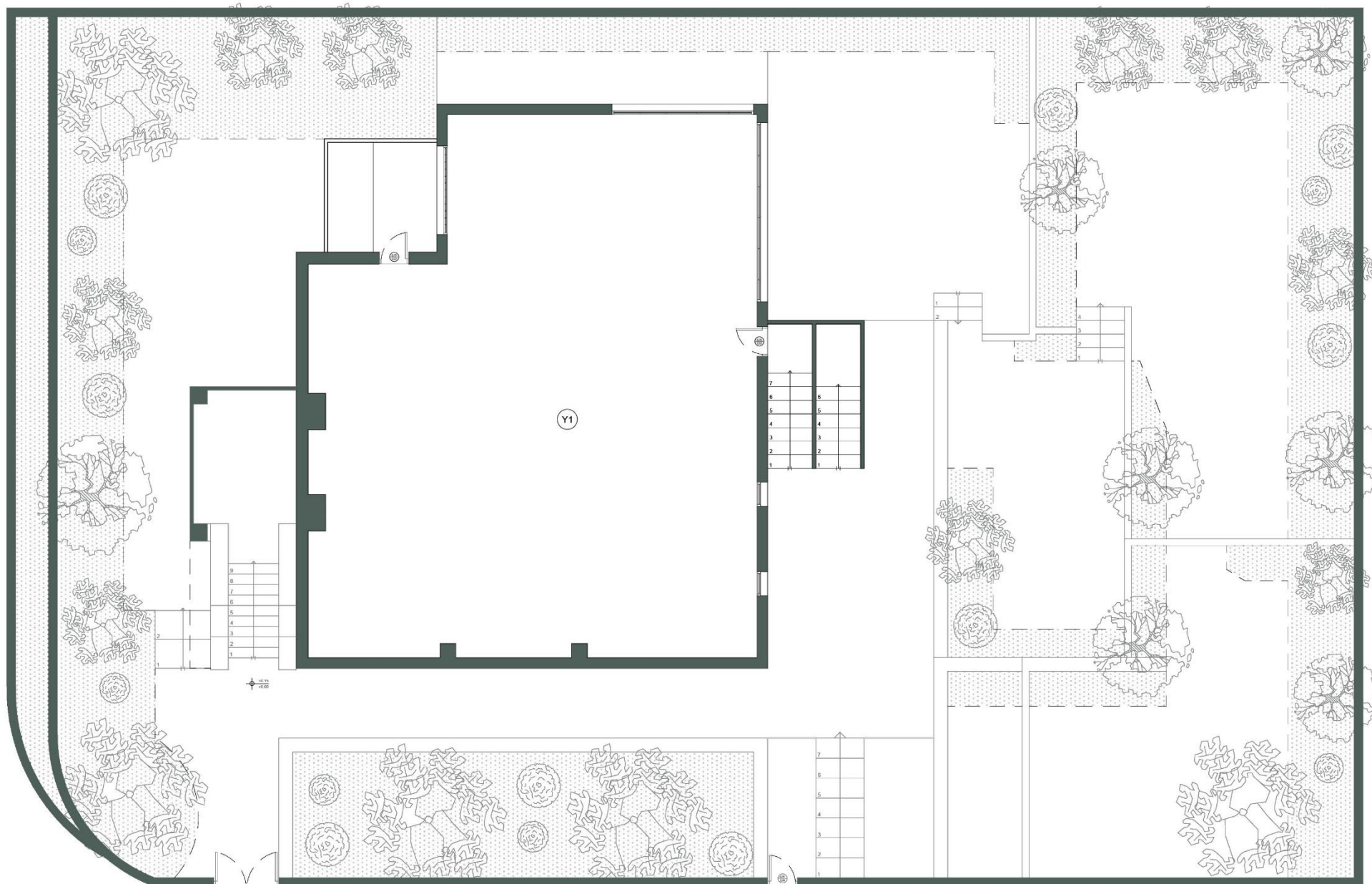
- 1. Στέγη
- 2. Ισόγειο
- 3. Υπόγειο
- 4. Σκάλα εισόδου
- 5. Μπαλκόνι

ΥΠΟΜΗΝΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	ΣΤΑΘΜΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ
<ul style="list-style-type: none"> ΛΙΘΟΣΩΜΗ ΦΥΤΕΥΣΗ 	<ul style="list-style-type: none"> ΑΝΕΜΩΝ ΠΥΞΙΔΑ ΠΑΝΤΟΣ ΓΡΕΣΟ 	<ul style="list-style-type: none"> ΤΕΛΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΣΤΑΘΜΗ ΜΕΤΕΤΩΝ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΟΨΗ
ΙΣΟΓΕΙΟΥ

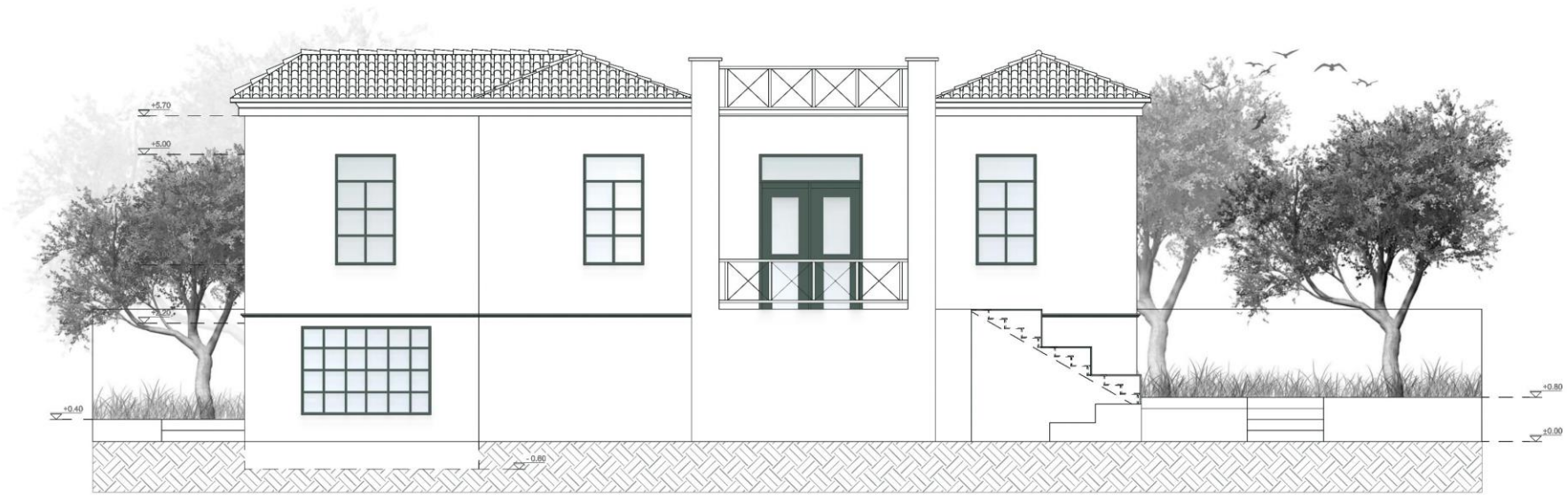
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50
0 1 2 3 5M

ΥΠΟΜΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	ΣΤΑΘΜΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ
ΛΙΘΟΣΩΜΗ ΦΥΤΙΕΥΣΗ	ΑΝΟΙΓΜΑ ΓΡΕΚΟ ΠΟΡΤΑ ΓΡΑΙΟΣ ΓΡΕΚΟ	ΤΕΛΟΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΣΤΑΘΜΗ ΜΕΤΕΩΝ

ΥΠΑΡΧΟΥΣΑ ΚΑΤΟΨΗ
ΥΠΟΓΕΙΟΥ

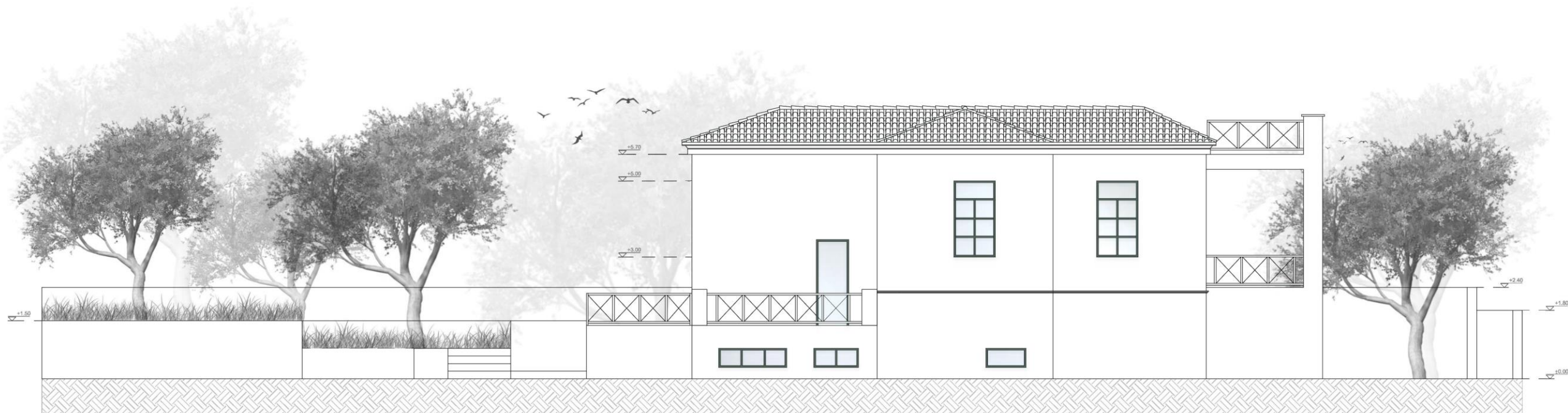
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:50

ΜΠΡΟΣΤΙΝΗ ΟΨΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

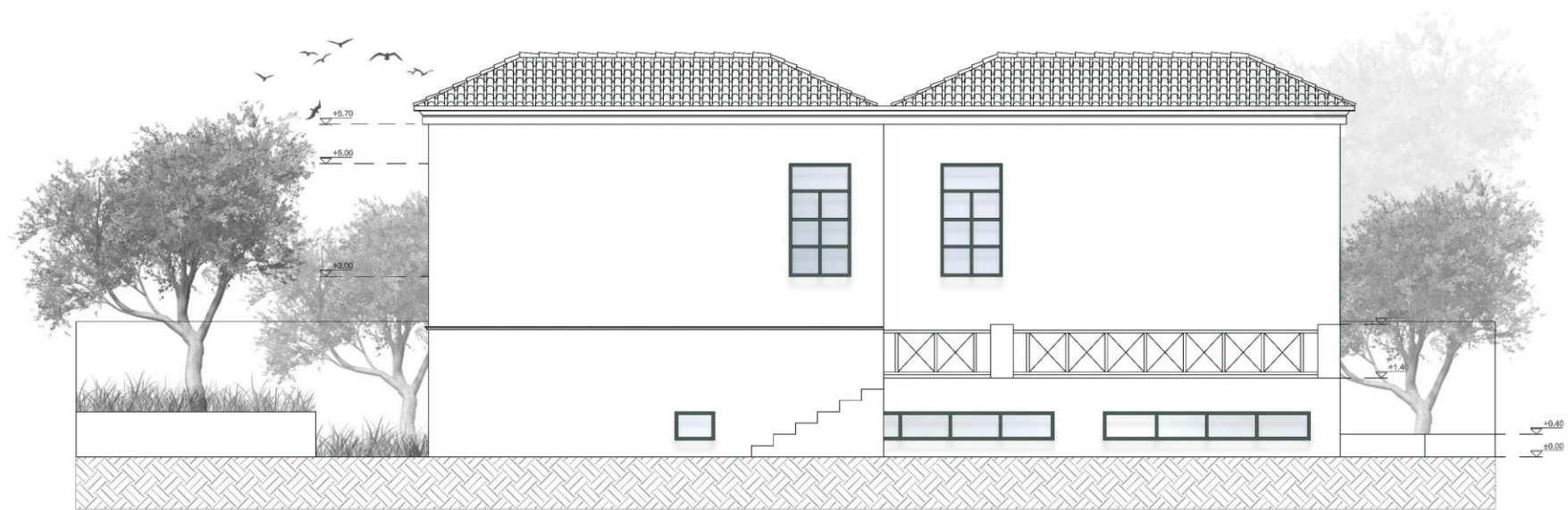

ΠΛΑΓΙΑ ΟΨΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

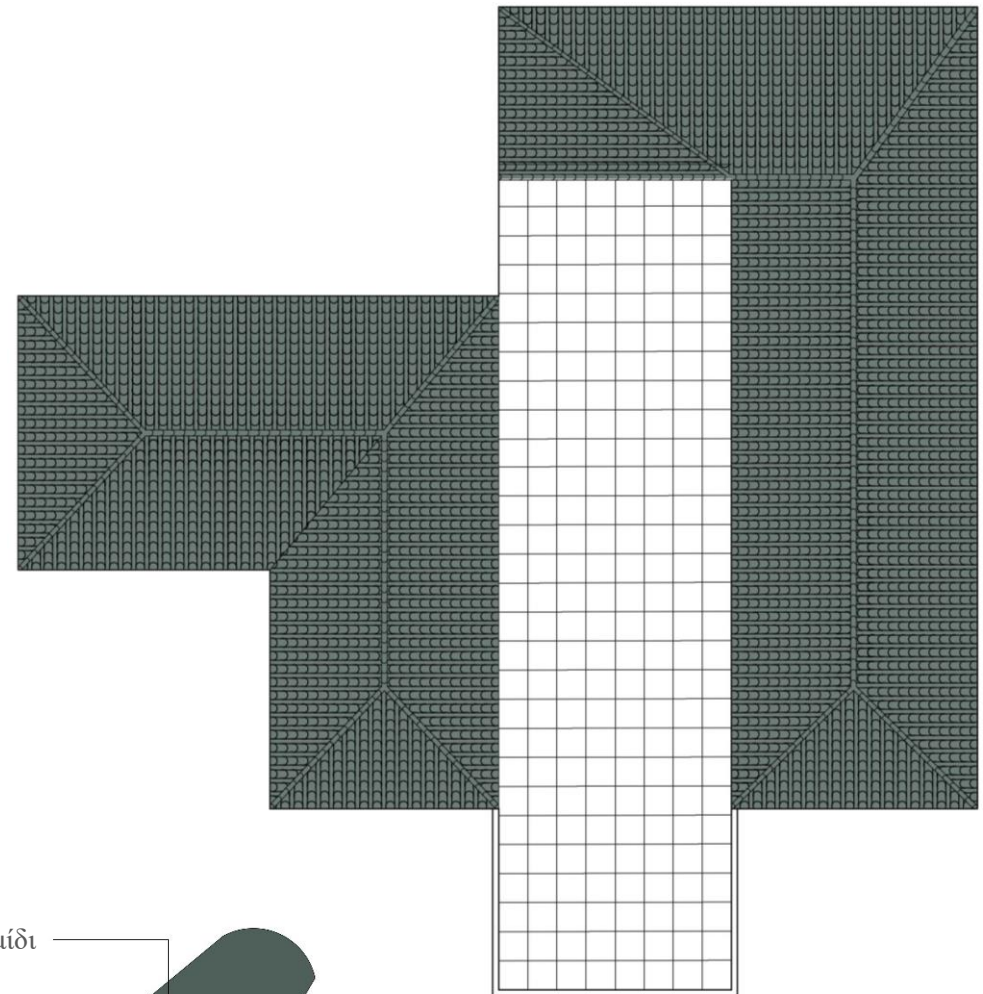
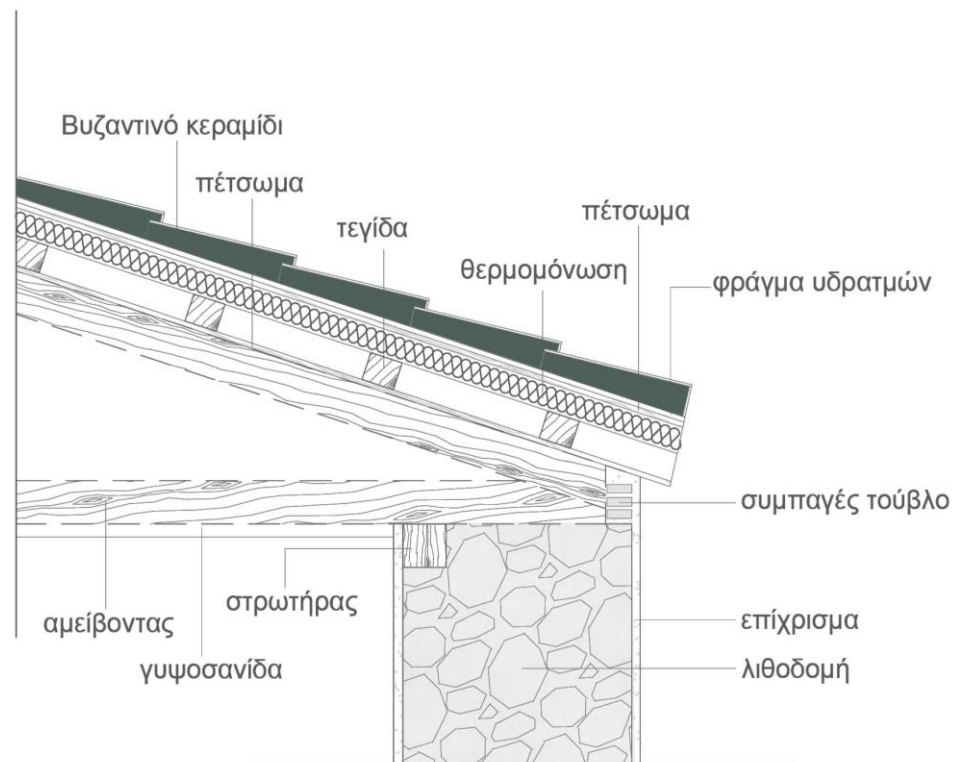
ΠΙΣΩ ΟΨΗ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

ΣΤΕΓΗ

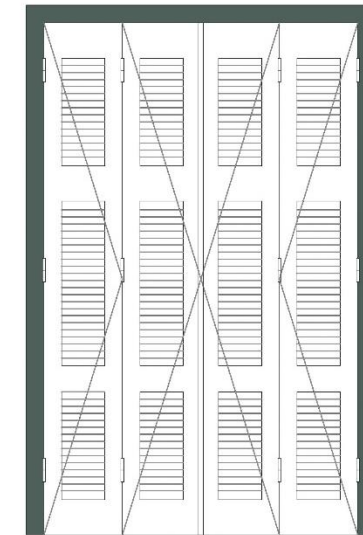
Η **στέγη** του κτιρίου χωρίζεται σε τρία τμήματα. Διαθέτει δύο τμήματα κεκλιμένης στέγης σχήματος Γ ενδιάμεσα των οποίων βρίσκεται το βατό δώμα. Πιο συγκεκριμένα, η στέγη σχήματος Γ, και στις δύο περιπτώσεις, προκύπτει από την ένωση δύο δίρριχτων στεγών και αποτελείται από παραδοσιακά βυζαντινά κεραμίδια.

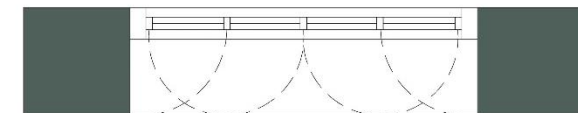
Χαρακτηριστική είναι, επίσης, και η παρουσία των **γείσων** (προκατασκευασμένες γύψινες μορφές). Τα γείσα αποτελούν τμήματα της στέγης και εξέχουν από τους τοίχους για να τους προστατέψουν από τα νερά της βροχής.

ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ

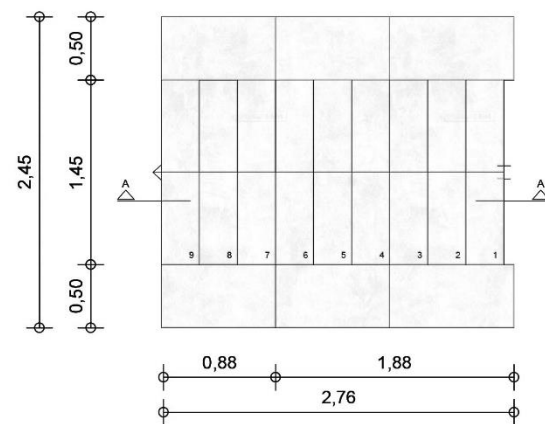
Η **πόρτα εισόδου** είναι δίφυλλη ταμπλαδωτή με σύνθεση ορθογώνιων ταμπλάδων, υαλοπίνακα στο άνω μέρος με σιδεριά και φεγγίτη στο άνω τμήμα της. Τα **παράθυρα** είναι δίφυλλα με τετράφυλλα εξώφυλλα γαλλικού τύπου, τα οποία αποτελούνται από περσίδες, χωρίς ενδιάμεσες τραβέρσες, και ανοίγουν προς το εξωτερικό του κτιρίου. Η καινοτομία του **γαλλικού παραθύρου** ήταν η αναδίπλωση των φύλλων σε στενά κομμάτια που στέκονται, σε ανοικτή θέση, στις παρειές του ανοίγματος του τοίχου χωρίς να προεξέχουν στις όψεις (Καλογέρας Ν,1999: 122).

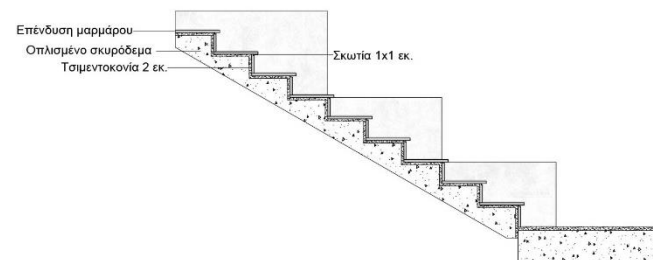
ΟΨΗ

ΚΑΤΟΨΗ

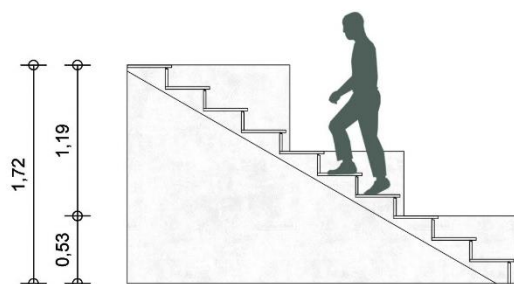
ΚΑΤΟΨΗ

ΤΟΜΗ Α - Α

ΣΚΑΛΕΣ

Όλες οι εξωτερικές σκάλες του κτιρίου είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα με επένδυση μαρμάρου. Οι σκάλες από οπλισμένο σκυρόδεμα μπορούν να έχουν οποιαδήποτε σχεδόν μορφή και η επιφάνεια χρήσης τους μπορεί να επενδυθεί με πολλών ειδών υλικά (Καλογέρας Ν,1999: 162).

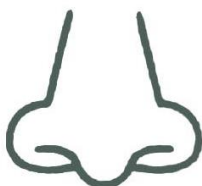

ΟΨΗ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΚΑΛΑΣ	
ΥΨΟΣ ΑΝΟΔΟΥ	1.530 μ.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΤΗΜΑΤΩΝ	9
ΑΡΙΘΜΟΣ ΡΙΧΤΙΩΝ	10
ΥΨΟΣ ΡΙΧΤΙΟΥ	0.17 μ.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	
	ΤΣΙΜΕΝΤΟΚΟΝΙΑ
	ΟΠΛΙΣΜΕΝΟ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑ
	ΕΠΙΕΝΔΥΣΗ ΜΑΡΜΑΡΟΥ

O4 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΙΔΕΑ

Κεντρικό στοιχείο για το σχεδιασμό του κτιρίου και την αναδιαμόρφωσή του θα αποτελέσει η προσέγγιση της σχέσης φύσης, ανθρώπου και αρχιτεκτονικού έργου μέσα από το στοχασμό του Juhani Pallasmaa.

Για τον Pallasmaa, η αρχιτεκτονική αποτελεί προέκταση της φύσης στον ανθρωπογενή κόσμο. Παρέχει, μάλιστα, τη βάση της αντίληψης και τον ορίζοντα στον οποίο ο άνθρωπος βιώνει και κατανοεί τον κόσμο (Pallasmaa, 2005). Κάθε αρχιτεκτονικό έργο προσφέρει μια πολυαισθητηριακή εμπειρία. Οι ανθρώπινες αισθήσεις (όραση, ακοή, όσφρηση, γεύση, αφή) συνδυάζονται, ώστε να μετατρέψουν τα μηνύματα του περιβάλλοντος σε εμπειρία ζωής. Η χωρική εμπειρία βασίζεται στην γλώσσα του κτιρίου και στην κατανόηση της ύπαρξής του από τις αισθήσεις (Pallasmaa, 2005) και δεν έχει να κάνει απαραίτητα με το πώς μοιάζει ένα κτίριο, αλλά με το πώς εντάσσεται μέσα στο περιβάλλον, το κλίμα και το φως του τόπου στον οποίο βρίσκεται, πώς είναι οργανωμένοι οι χώροι, πώς είναι κατασκευασμένο, από ποια υλικά και πώς όλα αυτά επηρεάζουν τη μορφή του κτιρίου και, συγχρόνως, την εμπειρία αυτών που το βιώνουν (McCarter και Pallasmaa, 2012).

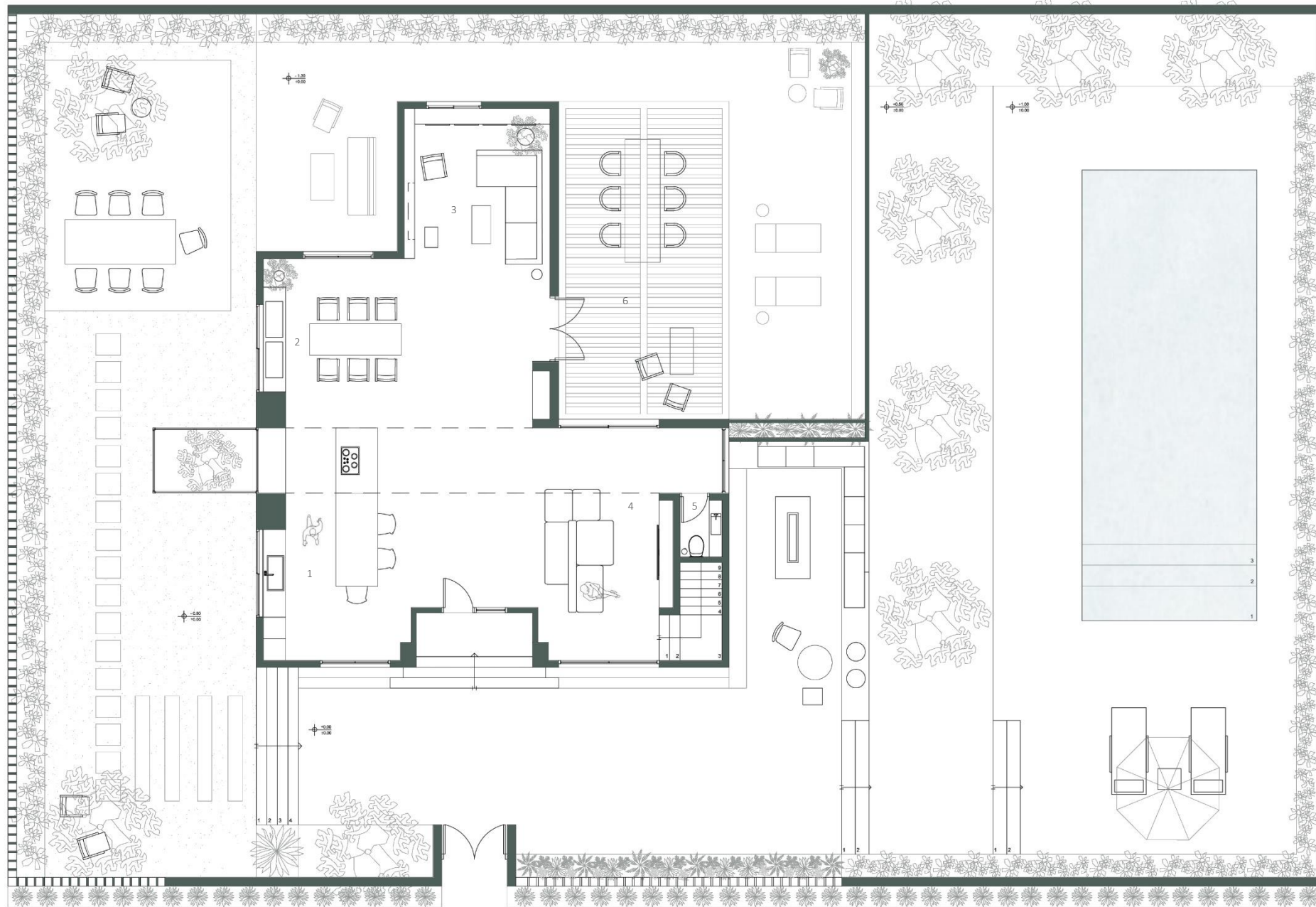
Έτσι, δημιουργείται ένα αδιαίρετο σύμπλεγμα αρχιτεκτονικών εικόνων, οι οποίες προβάλλουν συγκεκριμένα νοήματα και φέρνουν συγκεκριμένες εμπειρίες και συναισθήματα. Με αυτόν τον τρόπο, η σύνδεση της αρχιτεκτονικής με τη φύση στοχεύει στη δημιουργία μιας συνεχώς μεταβαλλόμενης ατμόσφαιρας, κατά τη διάρκεια της ημέρας και των εποχών, εμπλουτίζοντας την εμπειρία κατοίκησης.

Επομένως, ως έμπνευση του σχεδιασμού του κτιρίου αποτελεί η αντίληψη του Pallasmaa για την πολυαισθητηριακότητα στην αρχιτεκτονική. Ταυτόχρονα, τα τέσσερα στοιχεία της φύσης: νερό, φωτιά, γη, αέρας και η ύπαρξή τους στον σχεδιασμό της κατοικίας, θα χρησιμοποιηθούν έτσι, ώστε να ενισχύσουν τη σχέση των χρηστών με το εξωτερικό περιβάλλον τόσο σε πνευματικό όσο και σε χωρικό επίπεδο.

05 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

«Διαμορφώνουμε τα κτίριά μας και στη συνέχεια
διαμορφώνουν εκείνα εμάς».

Winston Churchill

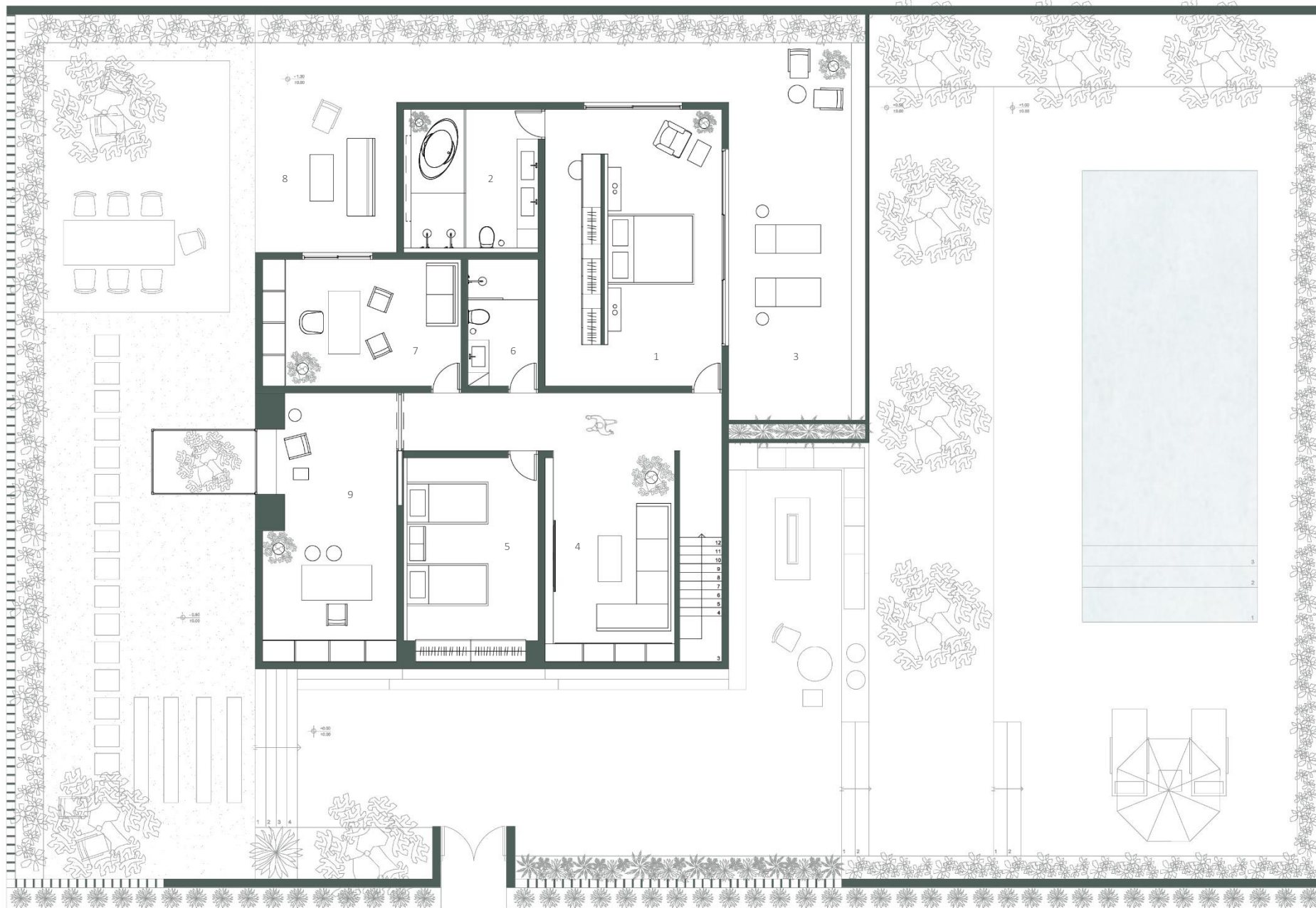

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	ΣΤΑΘΜΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="width: 40px; height: 10px; background-color: black; margin-bottom: 5px;"></div> ΛΙΘΟΣΩΜΗ <div style="width: 40px; height: 10px; background-color: white; border: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"></div> ΧΑΛΚΙ </div>	<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; font-size: 8px;">ΑΝΟΙΓΜΑ</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; font-size: 8px;">ΠΑΡΚΕΤΑ</div> </div>	<div style="text-align: center;"> ΥΨΟΣ ΣΤΑΘΜΗΣ ΣΤΑΘΜΗΜΕΤΡΩΝ </div>

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20
 0 1 2 3 5M

1. Κουζίνα	4. Καθιστικό 2°
2. Τραπεζαρία	5. WC
3. Καθιστικό 1°	6. Ημιπαίθριος χώρος

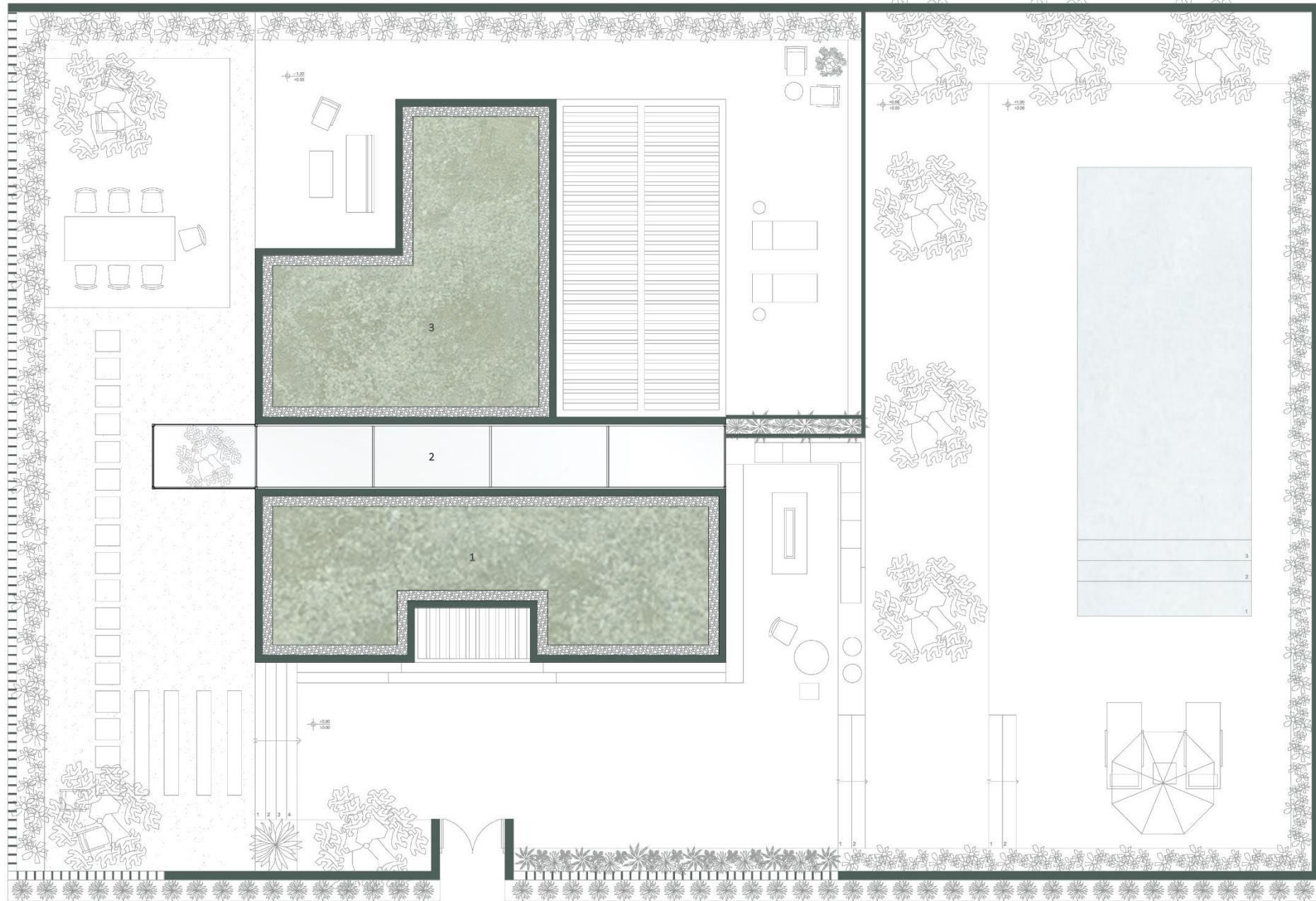
ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	ΣΤΑΘΜΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ
<p>ΛΙΘΟΣΩΜΗ</p> <p>ΧΑΛΚΙ</p>	<p>ΑΠΟΤΗ</p> <p>ΕΡΕΚΙ ΨΑΛ</p> <p>ΠΑΥΣΑ</p> <p>ΕΡΕΚΙ</p>	<p>ΣΥΛΛΗΓΕΣΤΑΙ</p> <p>ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΤΩΝ</p>

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

0 1 2 3 5M

- 1. Υπνοδομάτιο
- 2. Λουτρό
- 3. Εξωτερικός χώρος
- 4. Καθιστικό 3^ο
- 5. Ξεώνας
- 6. Λουτρό
- 7. Χώρος εργασίας
- 8. Εξωτερικός χώρος
- 9. Χώρος ανάγνωσης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΥΛΙΚΩΝ	ΚΟΥΦΩΜΑΤΑ	ΣΤΑΘΜΕΣ ΔΑΠΕΔΩΝ
ΑΠΟΚΛΩΣΗ ΧΑΛΥΒΙ	ΑΝΟΙΓΜΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΠΑΡΑΛΛΗΛΟΓΡΑΜΜΟ ΤΡΕΠΗ	ΤΕΛΙΚΗ ΣΤΑΘΜΗ ΣΤΑΘΜΗ ΜΕΤΕΩΝ

ΚΑΤΟΨΗ ΔΩΜΑΤΟΣ

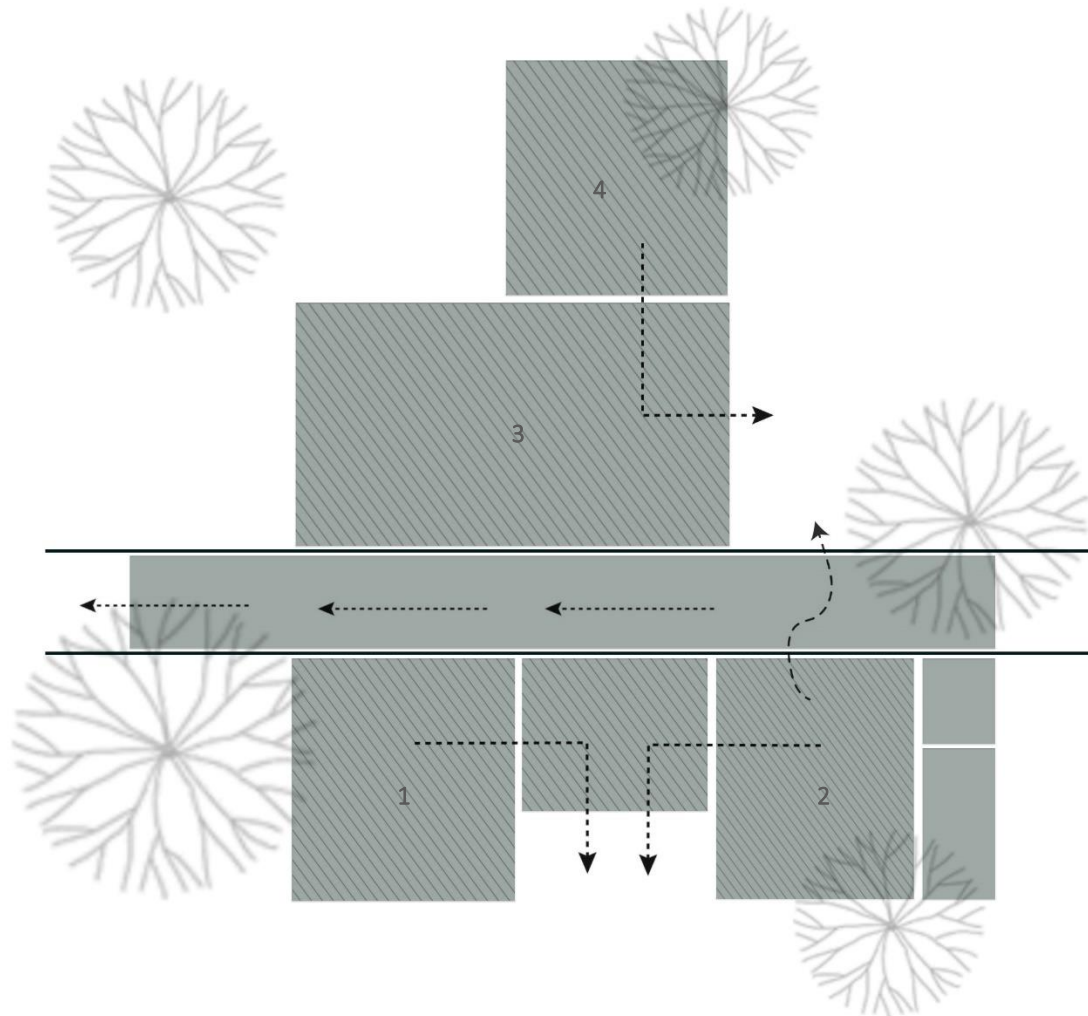
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20
 0 1 2 3 5M

- 1. Φυτεμένο δόμα
- 2. Γυάλινη οροφή
- 3. Φυτεμένο δόμα

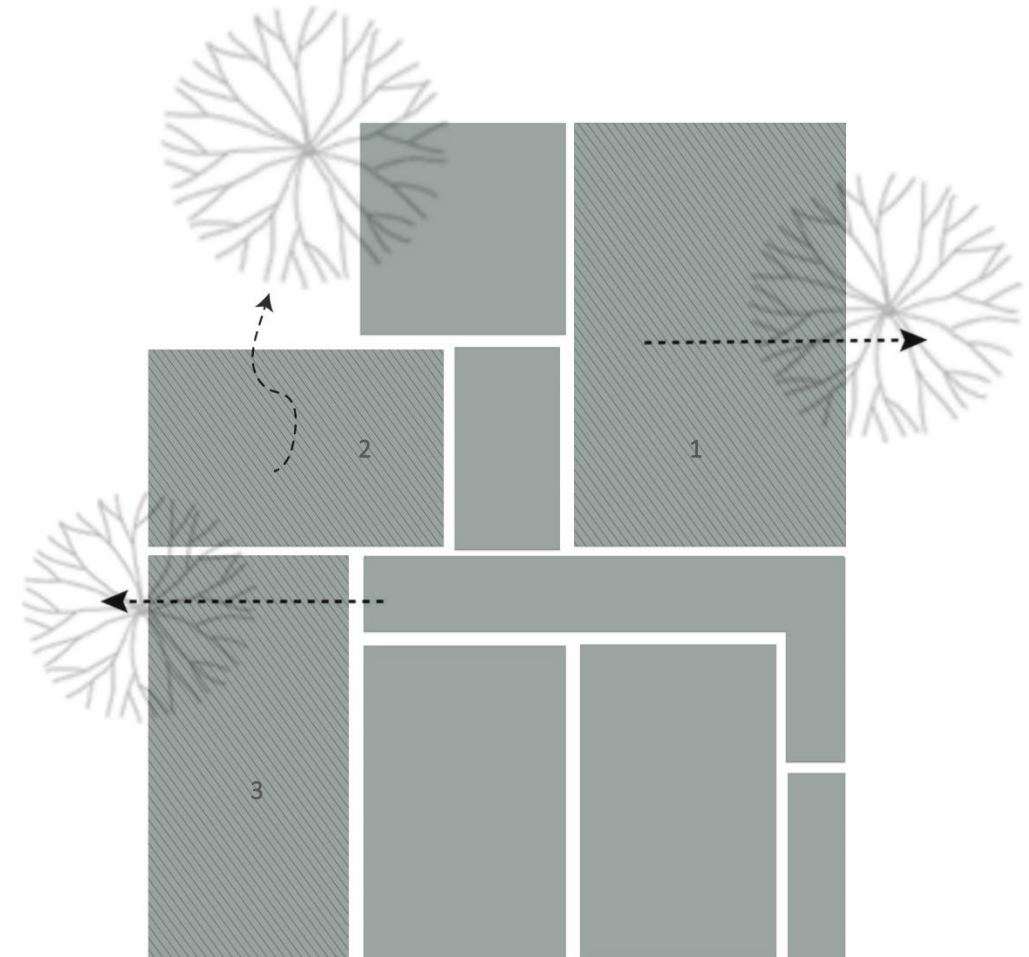
ΕΚΤΟΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Χώροι με μεγαλύτερη εκτόνωση

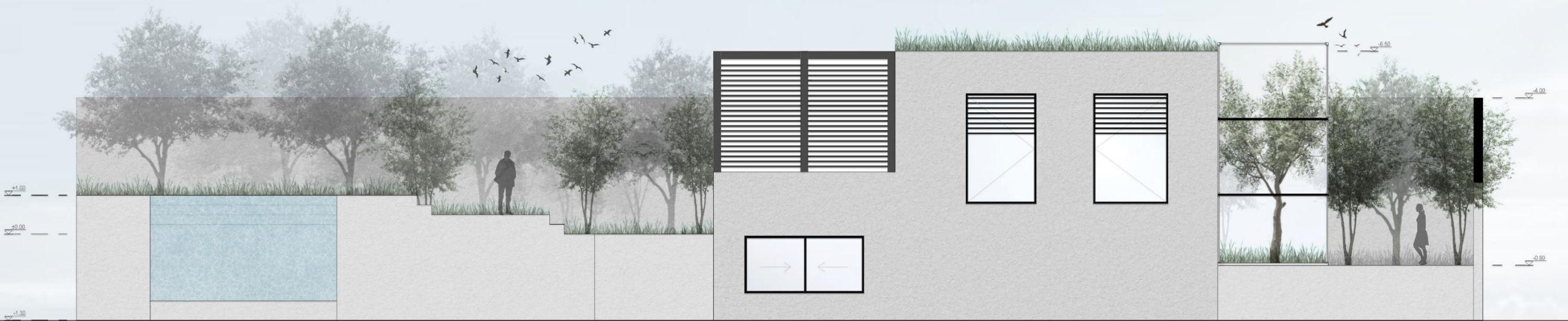
Εκτόνωση προς το εξωτερικό

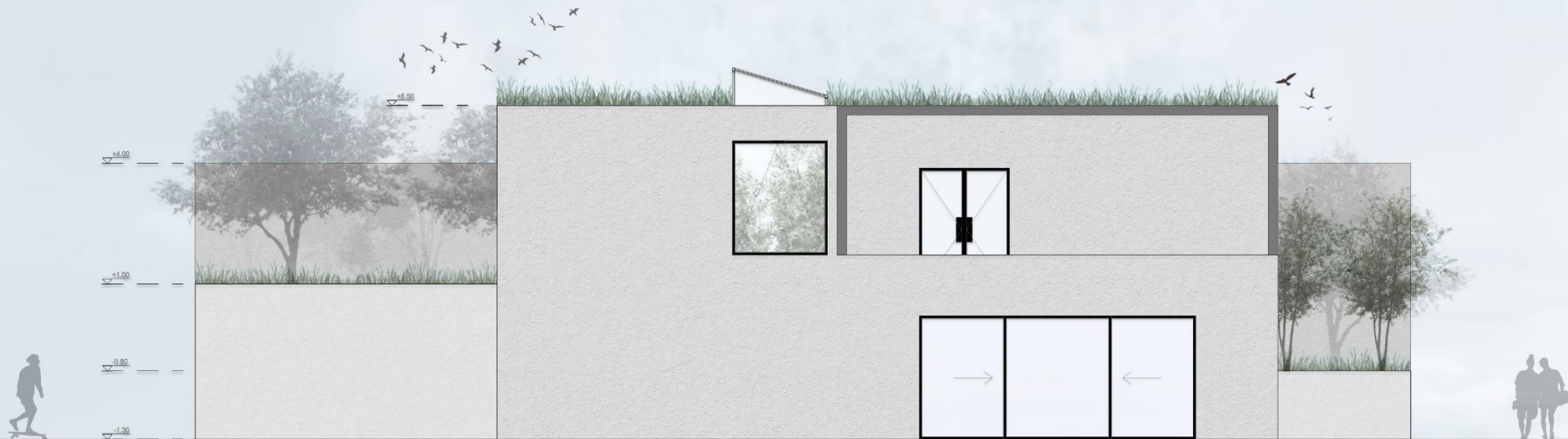
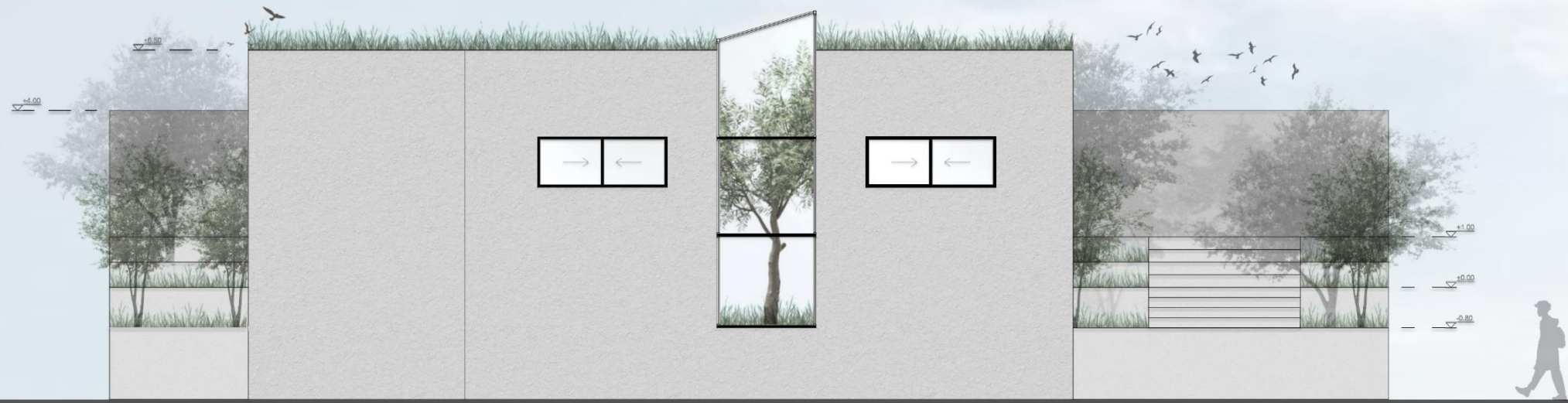

- 1. Κουζίνα
- 2. Καθιστικό 2^ο
- 3. Τραπεζαρία
- 4. Καθιστικό 1^ο

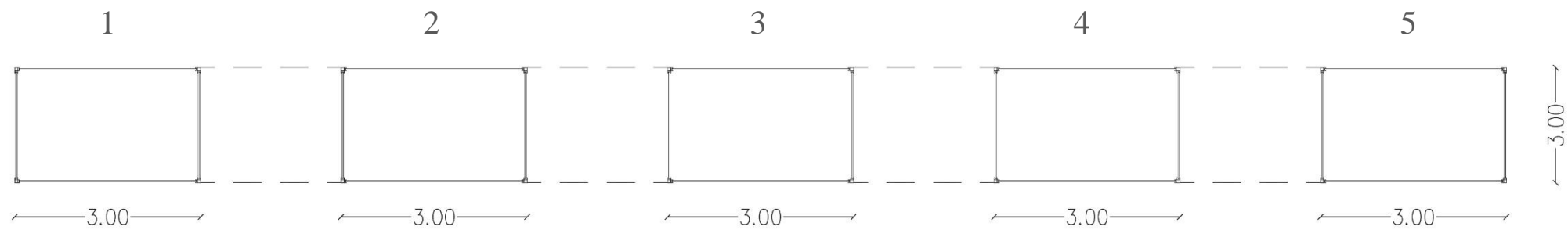
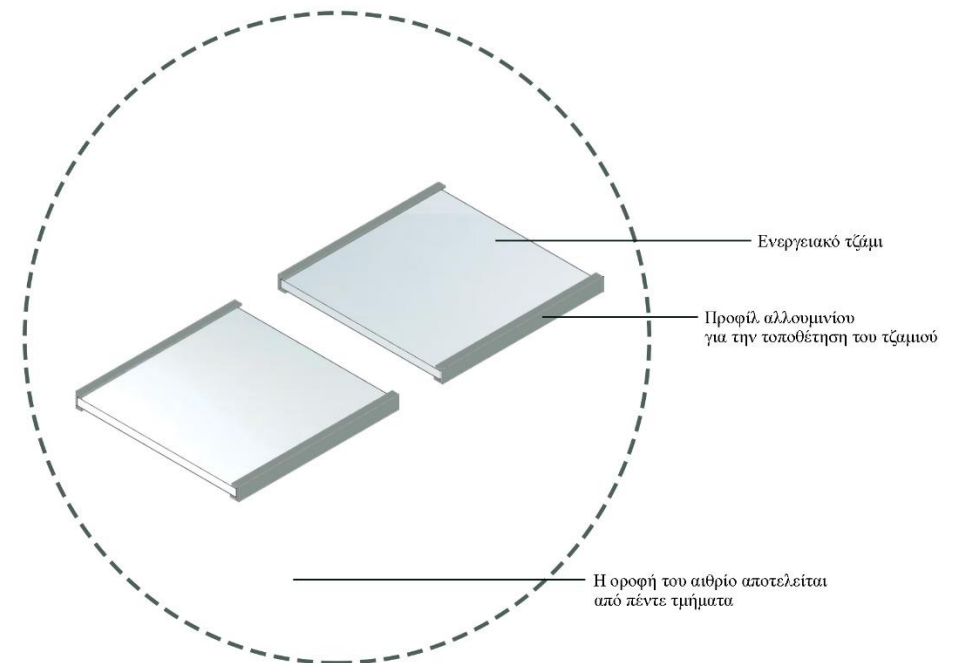
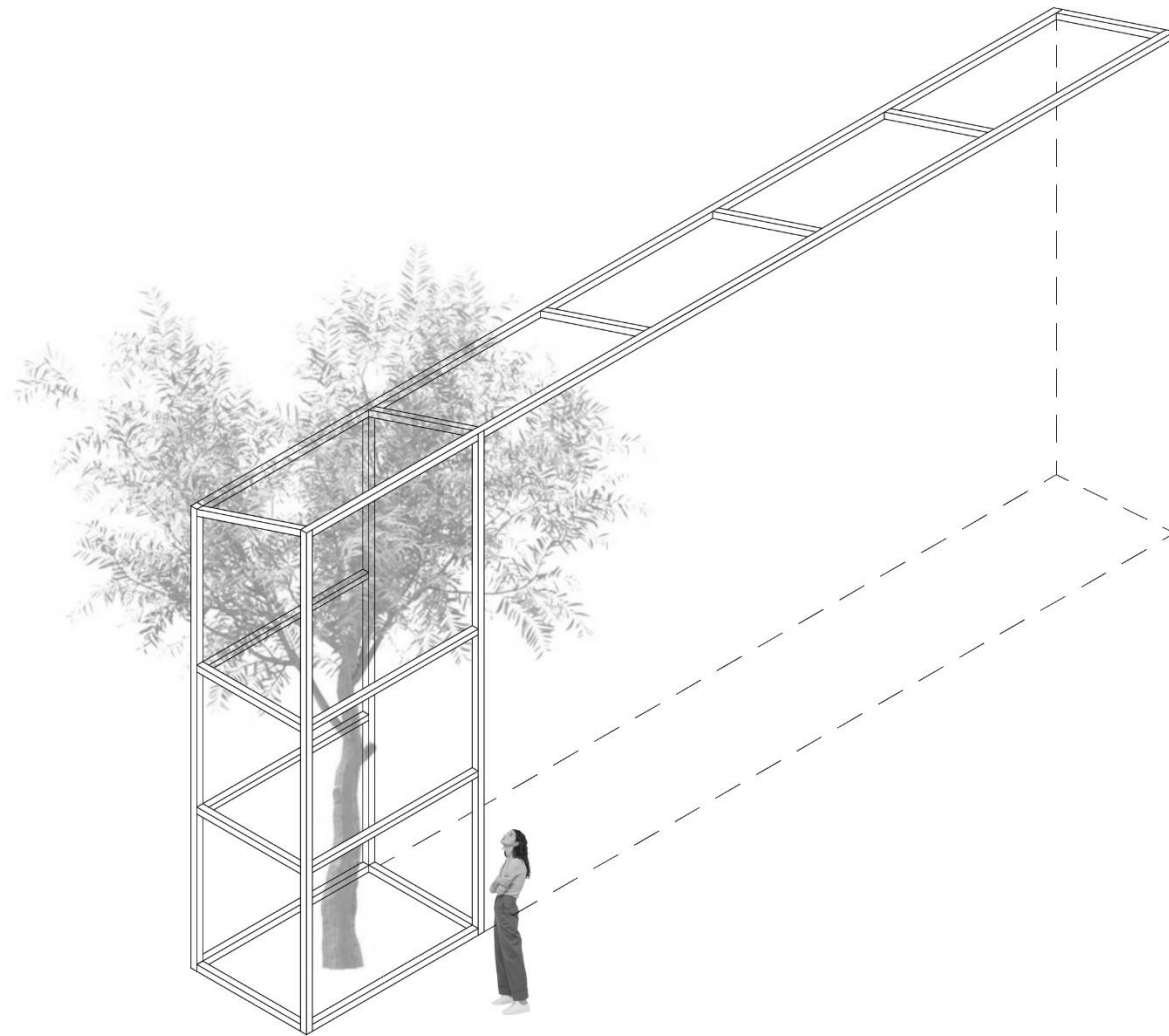

- 1. Υπνοδωμάτιο
- 2. Χώρος εργασίας
- 3. Χώρος ανάγνωσης

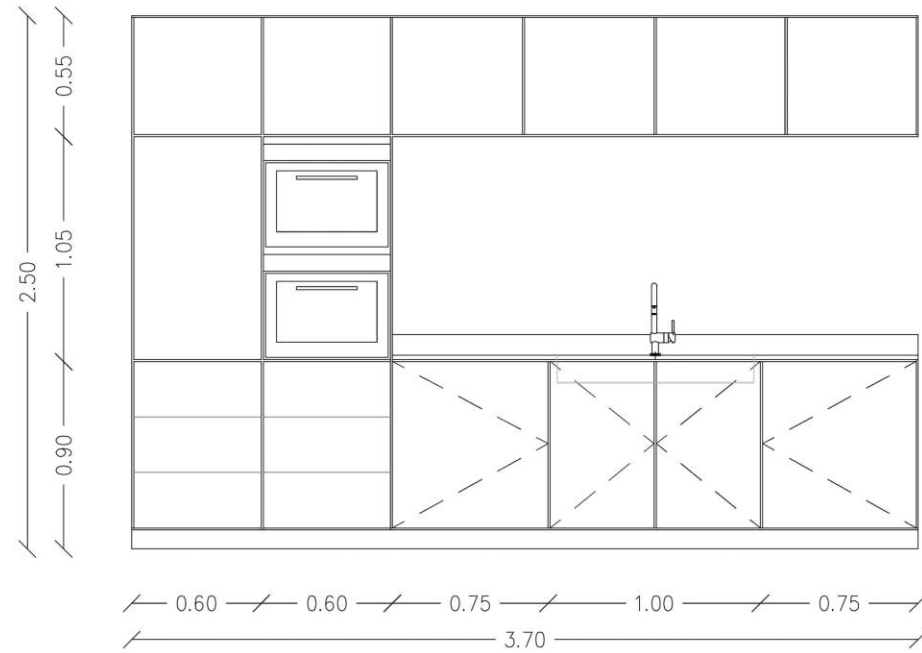

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΙΘΡΙΟΥ

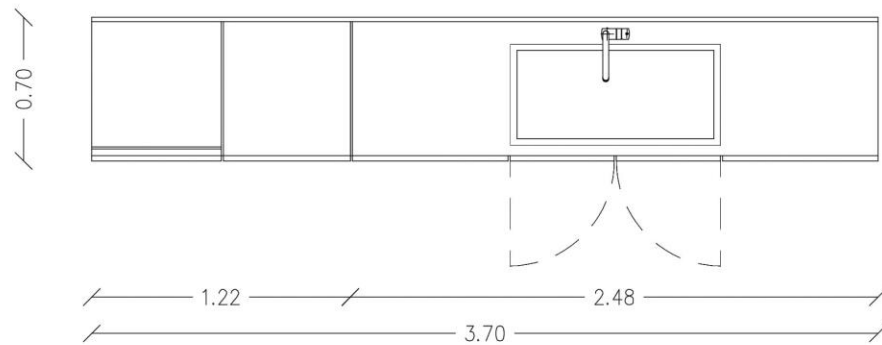

ΚΑΤΟΨΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

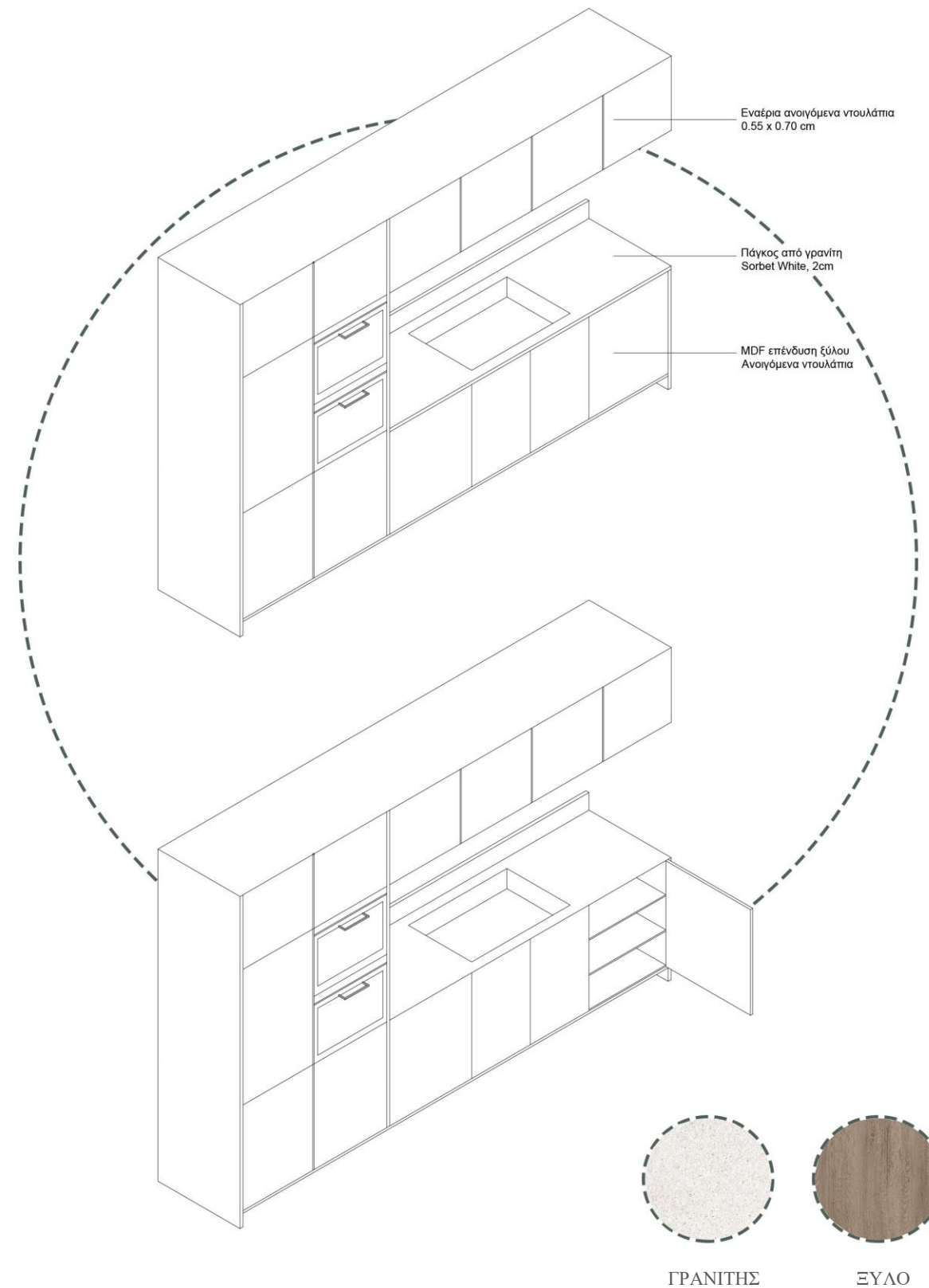
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΚΟΥΖΙΝΑΣ

ΟΥΗ

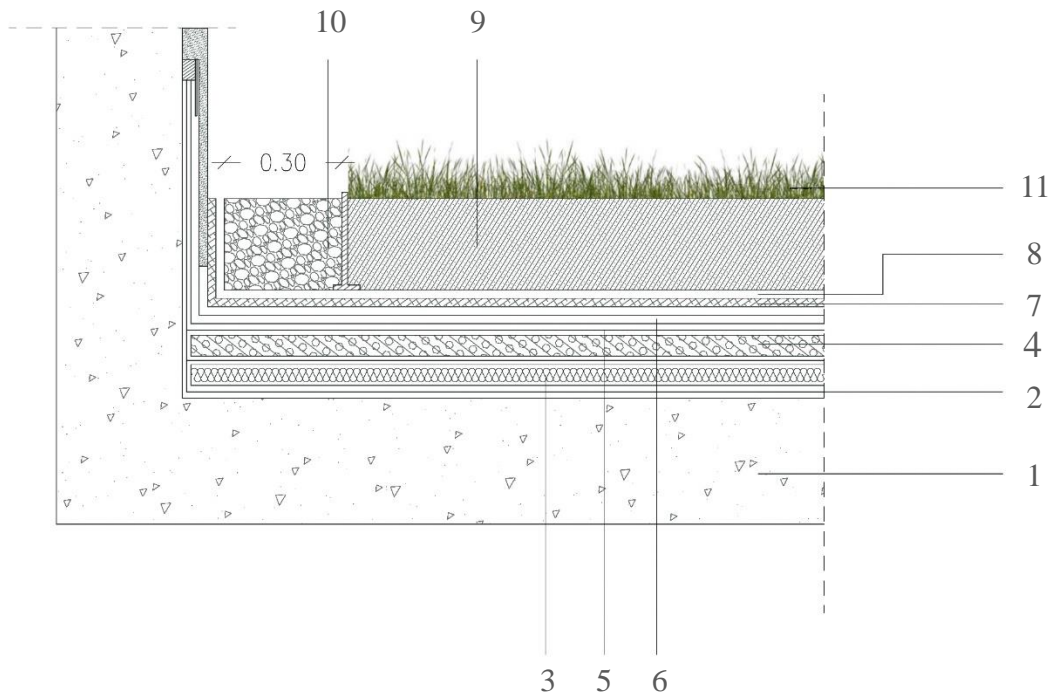

ΚΑΤΟΥΗ

06 ΛΕΙΦΟΡΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

ΦΥΤΕΜΕΝΟ ΔΩΜΑ

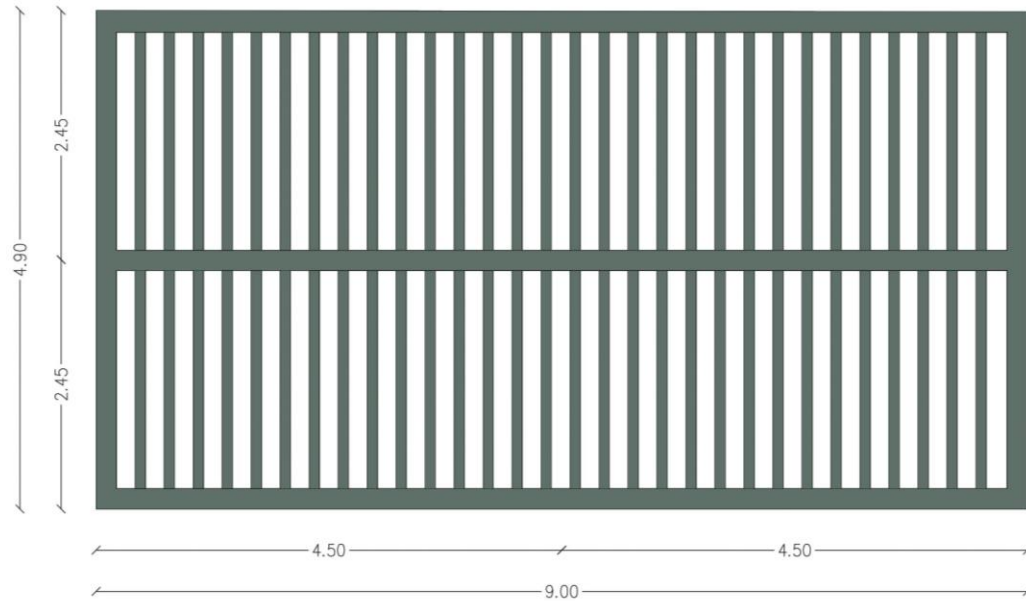
1. Πλάκα από οπλισμένο σκυρόδεμα
2. Φράγμα υδρατμών
3. Θερμομόνωση
4. Ρύσεις
5. Αστάρι
6. Ασφαλτική στεγανωτική μεμβράνη
7. Προστατευτική στρώση
8. Ασφαλτική κόλλα
9. Υπόστρωμα για εκτατική φύτευση
10. Θραυστό υλικό
11. Φύτευση εκτατικού τύπου

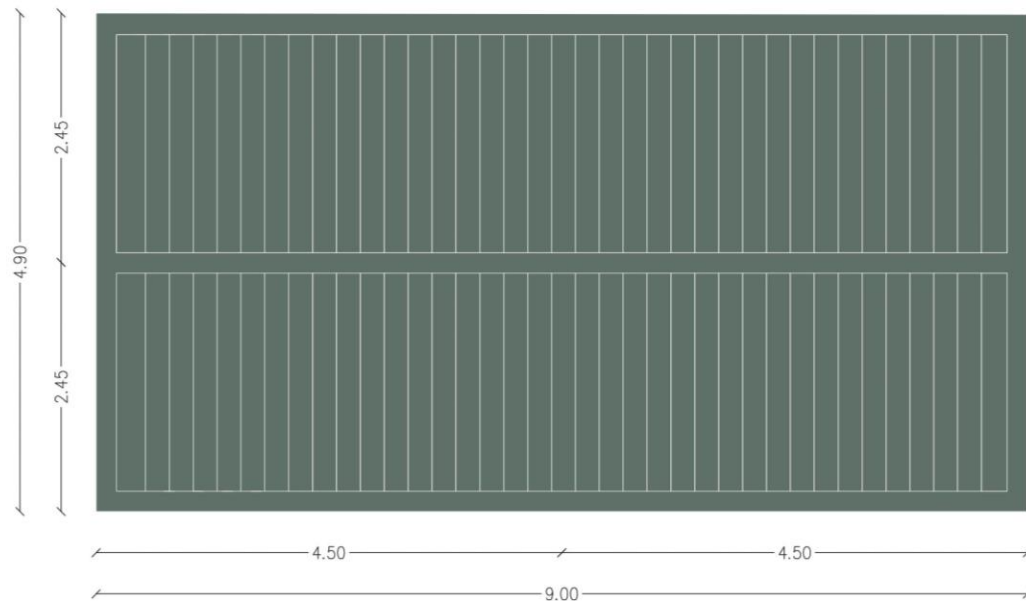
ΚΛΙΜΑΚΑ 1:20

ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΓΚΟΛΑ

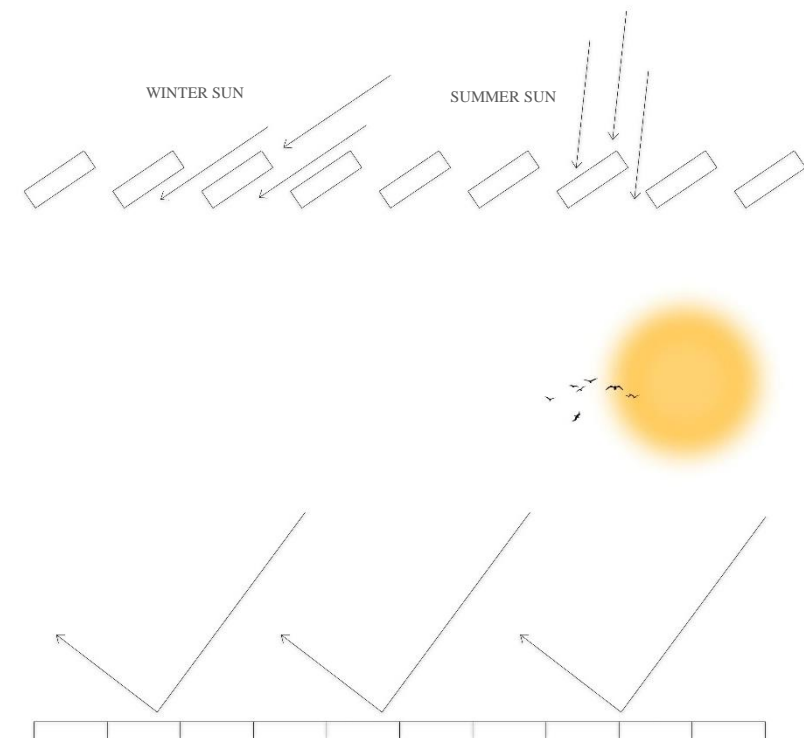

ΚΑΤΟΨΗ ΜΕ ΑΝΟΙΧΤΕΣ ΠΕΡΣΙΔΕΣ

ΚΑΤΟΨΗ ΜΕ ΚΛΕΙΣΤΕΣ ΠΕΡΣΙΔΕΣ

Πέργκολα η οποία διαθέτει περιστρεφόμενες περσίδες για ρυθμιζόμενη σκίαση και προστασία από τα ανεπιθύμητα καιρικά φαινόμενα. Μάλιστα, επιτρέπει την φυσική ροή του αέρα και ρυθμίζει τη θερμοκρασία στο χώρο, με οικολογικό τρόπο, δημιουργώντας έναν ημιυπαίθριο χώρο διαβίωσης.

«Το αληθινό κριτήριο για την επιτυχία της αρχιτεκτονικής είναι η εμπειρία της. Το φαινόμενο που αντιλαμβάνεσαι καθώς περπατάς μέσα από τους χώρους της».

Steven Hall

07 ΦΩΤΟΡΕΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ

12

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

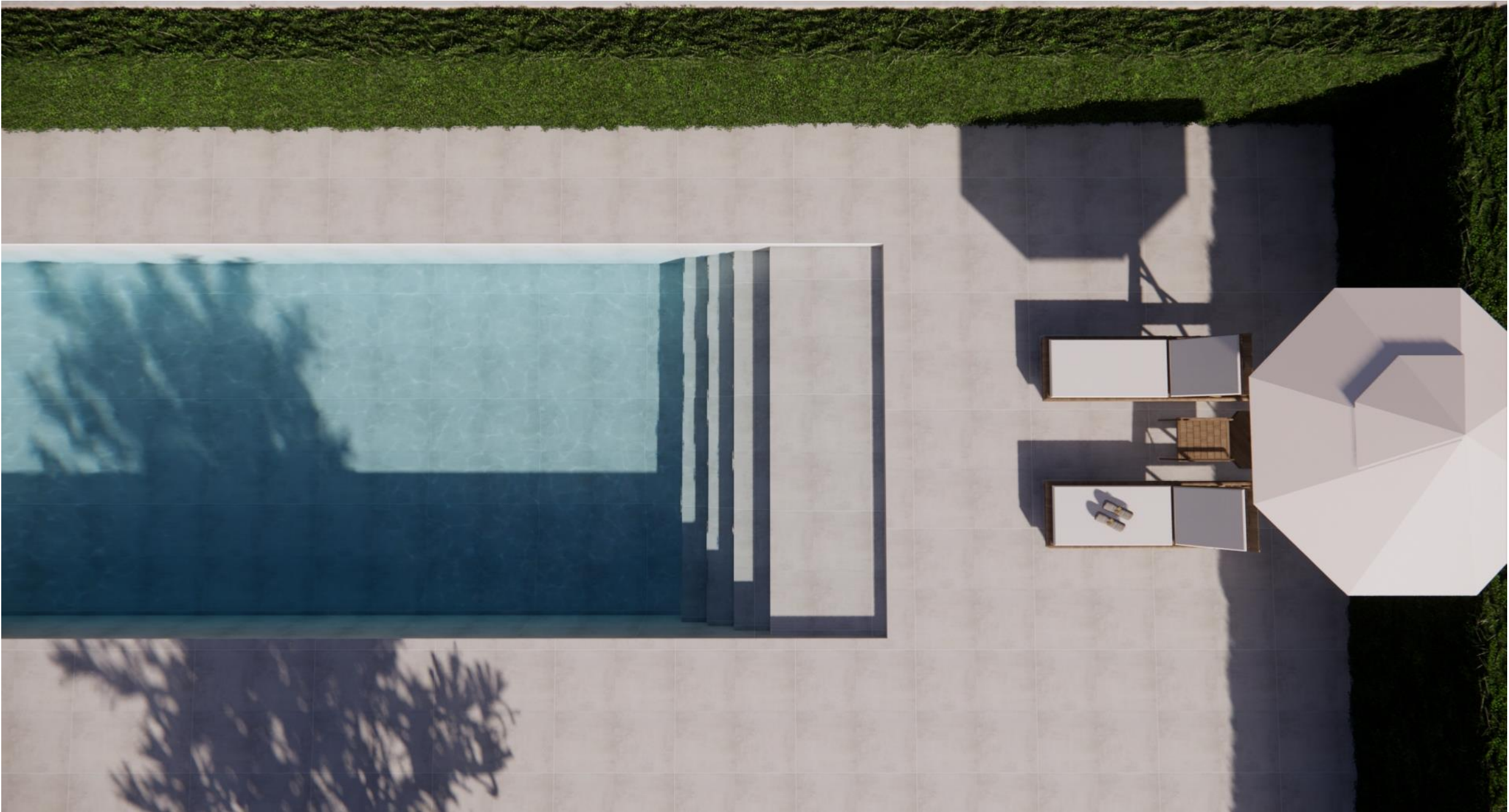

ΧΡΩΜΑ | ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ

EARTH #B69779

FRESH CREAM #F4EFE6

OLIVE #776F4F

SKY BLUE #D6E0E2

«Τα φυσικά υλικά ενώνουν τα κτίρια με το φυσικό περιβάλλον και τις διεργασίες του. Επιτρέπουν στην όραση να εισχωρεί στις επιφάνειες δίνοντας τη δυνατότητα στον άνθρωπο να πειστεί για την αυθεντικότητα τους».

Juhani Pallasmaa

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

- 01 Πολυθρόνα ORLANDO ARM | ρατάν
02 Στρογγυλό λευκό γυαλιστερό τραπέζι
| Clara
03 Ελαιόδεντρο | Γλάστρα
04 Κεραμικό βάζο Cornovaso | Alessio Tasca
05 Dyberg Larsen Noa | Φωτιστικό δαπέδου
μαύρο
06 Πολυθρόνα υφασμάτινη FB99600 | Εκρού
07 Γωνιακός καναπές με ανάκλινδρο
αριστερά
08 Φίκος Λυράτα | Γλάστρα
09 Τέχνη Ηρεμίας | WS030
10 Viokef Tube | Κρεμαστό Φωτιστικό
Μαύρο
11 Πολυθρόνα νυχτερίδα | Λευκό ύφασμα

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

01

02

03

04

05

06

01 Καρέκλα Portalo | Ξύλο μασίφ

02 Σεζλόγκκ | Ξύλο οξιά E7791W

03 Φυτό Στρελίτσια

04 Ελαιόδεντρο

05 Πολυθρόνα Acapulco | Twisted wicker

06 Ομπρέλα δαπέδου | Ξύλινη λευκή

08 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κάθε αρχιτεκτονική μελέτη, όπως και κάθε κτίσμα, έχει τις δικές της ανάγκες, που λαμβάνονται υπόψιν για να επιλεγθεί ο καλύτερος σχεδιασμός. Έτσι, ο σχεδιασμός μιας κατοικίας προβλέπει μια χωρική κατανομή η οποία προσφέρει ένα συγκεκριμένο τρόπο ζωής, στους κατοίκους της. Μάλιστα, οι ενδιάμεσοι χώροι θεωρούνται ως το βασικότερο τμήμα μιας κατοικίας,, καθώς, αλληλεπιδρούν με το εξωτερικό περιβάλλον περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον χώρο.

Η αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπου και χώρων της κατοικίας είναι καθοριστική για τη διαμόρφωση χώρων οι οποίοι εκφράζουν τις ανθρώπινες εμπειρίες. Συνεπώς, οι κατοικήσιμοι χώροι αποτυπώνουν τις προσωπικές αξίες, συνήθειες και συμπεριφορές των ατόμων.

Βασικός στόχος σχεδιασμού του κτίσματος, Βίλλα Στέλλα, στο Νέο Ηράκλειο ήταν να επεκταθεί ολόκληρη η αίσθηση του εσωτερικού χώρου προς το εξωτερικό περιβάλλον. Οι υπαίθριοι, καθώς, και ημιυπαίθριοι χώροι ήταν απαραίτητοι ώστε να επιφέρουν αυτές τις εμπειρίες και να δημιουργήσουν μια ισχυρή σχέση μεταξύ εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος. Ένα «ταξίδι» στην κατοικία αποκαλύπτει την πιο εξαίσια αρχιτεκτονική εμπειρία που ενσωματώνει το εξωτερικό περιβάλλον στον εσωτερικό χώρο.

09 ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνόγλωσση:

Αθιάνα, Π. (2020). *Πολυαισθητηριακότητα, σώμα και αρχιτεκτονική στο έργο του Juhani Pallasma* (Ερευνητική εργασία). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη.

Γιαννόπουλος Π. (2008). *Άπαντα*. Αθήνα: Ελεύθερη Σκέψις.

Δήμος Ηρακλείου Αττικής - Όψεις της Ιστορίας της πόλης. (2021). Αθήνα: Media Publishing.

Ελ Σαϊντ, Μ. (2022). *Ο Χώρος ως «Ψυχολογικό Καλούπι» του Ατόμου* (Μεταπτυχιακή εργασία). Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα.

Ηράκλειο Αττικής. (2024). Ανακτήθηκε από: https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%97%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%BB%CE%B5%CE%B9%CE%BF_%CE%91%CF%84%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82

Καλογέρας Ν. & Κιρπότην Χ. & Μακρής Γ. & Παπαϊωάννου Ι. & Ρατόπουλος Σ. & Τζίτζας Μ. & Τουλιάτος Π. (1999). *Θέματα Οικοδομικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.

Κιρκοπούλου, Σ. (2020). *Χωρικές αφηγήσεις περί οικειότητας για την κατοικία*. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη.

Κόλλια, Μ. (2022). *Άρης Κωνσταντινίδης: Ο Αρχιτέκτονας του Πνεύματος*. ImpracTalk.

Κουντή Δ. (2013). *Το Ηράκλειο Αττικής μεταξύ μύθου και ιστορίας*. Αθήνα, Αρχαιολογία.

Κωνσταντινίδης, Α. (1992). *Η αρχιτεκτονική της αρχιτεκτονικής*. Αθήνα: Άγρα.

Κωνσταντινίδης, Α. (2011). *Τα παλαιά Αθηναϊκά σπίτια*. Αθήνα: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.

Λέφας, Π. (2008). *Αρχιτεκτονική και κατοίκηση, από τον Heidegger στον Koolhaas*. Αθήνα: Πλέθρον.

Μπαρουξής, Α. (2016). *Τόποι της Άρτεμης. Ο ενδιάμεσος χώρος στην Ελληνική Αρχιτεκτονική* (Ερευνητική εργασία). Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, Θεσσαλονίκη.

Μπόμπολος, Ν. (2029). *Δομική II - Ξύλινες στέγες*. Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Αθήνα.

Φατούρος, Δ. (1960). *Εσωτερικός χώρος και σύγχρονη αρχιτεκτονική*. Αθήνα: Εστία.

McCarter, R. και Pallasmaa, J. (2012) *Understanding architecture: a primer on architecture as experience*. London; New York: Phaidon Press.

Pallasma, J. (2022). *Τα μάτια του δέρματος: Η αρχιτεκτονική και οι αισθήσεις*. Κρήτη: Πανεπιστημιακές εκδόσεις.

Pallasmaa, J. (2015) *The thinking hand existential and embodied wisdom in architecture*. Chichester: John Wiley & Sons Ltd.

Schulz, C. (2009). *Το πνεύμα του τόπου: Για μια φαινομενολογία της αρχιτεκτονικής*. Αθήνα: Πανεπιστημιακές εκδόσεις Ε.Μ.Π.

Ξενόγλωσση:

House N / Sou Fujimoto Architects. (2011, Σεπτέμβρης 14). Ανακτήθηκε από: https://www.archdaily.com/7484/house-n-sou-fujimoto?ad_medium=gallery

Ingold, T. (2000). *The Perception of the Environment*. Routledge: London & New York.

House N. Ανακτήθηκε από: <https://minimalissimo.com/articles/house-n>

Floornature architecture & surfaces. Sou Fujimoto. Ανακτήθηκε από: <https://www.floornature.com/sou-fujimoto-120/>